

ПРОГРАМ

за израду Плана општег уређења МЗ Рудник до 2025.

„Архитекти Томић” ДОО

Август 2009.

САДРЖАЈ:

А. ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Б. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

В. ГРАФИЧКИ ДЕО

Д. ДОКУМЕНТАЦИЈА

**сегменти су одвојени црвеним листовима*

На основу чл. 62, Закона о планирању и изградњи (Сл. Гласник Р. Србије, бр. 47/03), доносим

РЕШЕЊЕ

О одређивању стручног тима који ће изградити Програм за израду Плана општег уређења МЗ Рудник.

Одговорни урбаниста:

Ранко Томић, д-р

Сарадници:

Радмила Деспинић-Томић, д-р

Милета Томић, д-р

Марко Томић, д-р

Мирко Деспинић, д-р

Душан Живчевић, д-р

Зоран Видојевић, д-р

Стручни тим ће наведени Програм израдити сагласно законским одредбама, прописима, стандарима и стручној пракси.

Директор,

Ранко Томић, д-р.

САДРЖАЈ

А. ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- ПОДАЦИ О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРЕДУЗЕЋА
- РЕШЕЊЕ О ОДРЕЂИВАЊУ ОДГОВОРНИХ ПРОЈЕКТАНАТА
- ЛИЦЕНЦЕ ОДГОВОРНИХ ПРОЈЕКТАНАТА

Б. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ	1
1.2. ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА	1
1.3. ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА	1
1.3.1. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	1
1.3.2. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ	3

2. АНАЛИЗА И ОЦЕНА СТАЊА

2.1. ПОДЛОГЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА	4
2.2. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПРОСТОРА	4
Геоморфолошке и хидролошке карактеристике	4
Хипсометрија	4
Експозиције	4
Нагиби	5
Геологија подручја	6
Геолошке, инжењерско-геолошке подлоге	6
Сеизмичке карактеристике	6
Климатске карактеристике	8
2.3. ПРИКАЗ СТАЊА И ПРОЦЕНА ДЕМОГРАФСКОГ И ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА	9
2.3.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ	9
2.3.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	10
2.4. СТВОРЕНИ УСЛОВИ И РЕСУРСИ	12
2.4.1. ИЗГРАЂЕНО ЗЕМЉИШТЕ	12
2.4.1.1. ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ	12
2.4.1.1.1. ОБРАЗОВАЊЕ	13
2.4.1.1.2. ЗДРАВСТВО, ДЕЧЈА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	13
2.4.1.1.3. КУЛТУРА	14
2.4.1.1.4. УПРАВА И АДМИНИСТРАЦИЈА	14
2.4.1.1.5. ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	14
2.4.1.1.6. КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ	15
2.4.1.1.7. ТУРИЗАМ, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	16

2.4.1.1.8. ЗЕЛЕНИЛО	17
2.4.1.1.9. ПРИМАРНА ИНФРАСТРУКТУРА	18
I) САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	18
II) ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	18
III) ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ	20
IV) ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	21
V) ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	21
2.4.2. ОСТАЛЕ ПОВРШИНЕ	22
2.4.2.1. СТАНОВАЊЕ	22
2.4.2.2. ПРИВРЕЂИВАЊЕ	23
2.4.2.3. УСЛУГЕ И СИСТЕМ ЦЕНТАРА	24
2.4.2.4. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ	24
2.4.3. ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	24
2.4.4. ПРИКАЗ СТАЊА И ЗАШТИТЕ	
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	24
2.4.5. КОНЦЕПТ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	26
2.4.6. ЕВИДЕНТИРАНА И ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА	
И НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА	27
2.5. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАДОВА	
У ОКВИРУ АНАЛИЗЕ	31
 3. КОНЦЕПТ ПЛАНА	 33
3.1. ЦИЉЕВИ ПЛАНА	33
3.2. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА	34
3.3. ПРЕЛИМИНАРНА ПОДЕЛА ПРОСТОРА	
У ЗАХВАТУ ПЛАНА НА ЦЕЛИНЕ	34
3.4. ПРЕДВИЂЕНИ ГРАЂЕВИНСКИ РЕОН	38
3.4.1 .ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	38
3.4.1.1. ОБРАЗОВАЊЕ	38
3.4.1.2. ЗДРАВСТВО	39
3.4.1.3. ДЕЧЈА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	39
3.4.1.4. КУЛТУРА	40
3.4.1.5. УПРАВА И АДМИНИСТРАЦИЈА	41
3.4.1.6. ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	41
3.4.1.7. КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ	41
3.4.1.8. СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	42
3.4.1.9. ЗЕЛЕНИЛО	43
3.4.1.10. ПРИМАРНА ИНФРАСТРУКТУРА	44
I) САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	44
II) ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	45
III) ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ	46
IV) ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	46
V) ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	46
3.4.2. ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	47
3.4.2.1. СТАНОВАЊЕ	47
3.4.2.2. ПРИВРЕЂИВАЊЕ	49
3.4.2.3. УСЛУГЕ И СИСТЕМ ЦЕНТАРА	49
3.4.2.4. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ	50

3.5. ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	51
3.6. ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ БИЛАНСА ПОВРШИНА	52

В. ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ:

1. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	
2. ОБУХВАТ ПЛАНА НА САТЕЛИТСКОМ СНИМКУ	1:20.000
3. НАМЕНА ПОВРШИНА – ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ	1:20.000
4. ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ПОДЕЛА НА ЦЕЛИНЕ	1:20.000
5. ПЛАН НАМЕНЕ ПОВРШИНА И ПОДЕЛА НА ЦЕЛИНЕ – УЖИ ПРИКАЗ	1:5.000

Г. ДОКУМЕНТАЦИЈА – УСЛОВИ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА

ИНВЕСТИТОР: ЈП ЗА ИЗГРАДЊУ ОПШТИНЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

НОСИЛАЦ ЗАДАТКА: ПРЕДУЗЕЋЕ „АРХИТЕКТИ ТОМИЋ” ДОО
ИЗ ГОРЊЕГ МИЛАНОВЦА

ДИРЕКТОР ПРЕДУЗЕЋА: Ранко Томић, дипл. инж. арх.

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1.1. Плански основ за доношење Плана општег уређења планине Рудник:

- Просторни план Републике Србије (1996.)
- Просторни план општине Горњи Милановац (1989.)
- Пројекат „Шумадијске магистрале” (Брза магистрална саобраћајница М. Пожаревац, Младеновац, Топола, Рудник)
- Стратегија одрживог развоја општине „Горњи Милановац”

1.1.2. Правни основ за доношење Плана општег уређења планине Рудник:

- Закон о планирању и изградњи (Сл. гл. РС бр. 47/03).
- Програм развоја општине Горњи Милановац за период 2009-2013. године (Сл. гл. општине Гор. Милановац, 6/2009)

1.1.3. Повод за израду програма

- Повод за израду Програма за доношење одлуке за израду Плана општег уређења планине Рудник представља усвојена иницијатива инвеститора Скупштине општине Горњег Милановца, којом се иницира израда поменутог Програма.

1.2. ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

Подручје плана обухвата месну заједницу Рудник, површине око 2.676 ха.

1.3. ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

1.3.1. Извод из Просторног плана Републике Србије

Просторни план Републике Србије урађен је и донет 1996. године, уз Закон о просторном плану Републике Србије, као концепт свеобухватног дугорочног развоја и глобалне територијалне организације Републике.

Кроз овај извод из ППРС потенцирају се карактеристичне планске одреднице, које дугорочно дефинишу место, положај и значај Рудника у ширим просторним целинама, које овај плански документ обухвата.

У планском систему насеља Србије Руднику најближи развојни градски центар је Горњи Милановац, као општински центар, а у оквиру функционалног подручја регионалног центра Чачак и макрорегионалног центра Крагујевац. Рудник је на таквом положају да је утицај оба ова центра на њега сличан.

Према пољопривредној производњи која је доминантна, подручје спада у сточарско-воћарско-виноградарски макрорејон у нижим деловима обухвата, а у сточарско-планински у вишим. Велики део подручја је под шумама – између 55 и 60%.

Од дивљачи су најзаступљенији фазани, срне и зечеви, а има и дивљих свиња, рисева и шакала.

На подручју има доста извора, али су углавном слаби и сезонски. Реке су мале, а потоци нестални. ППРС не предвиђа акумулације или пловне путеве на овом подручју. Нема термоминералних вода, извора или бушотина.

Рударство је најважнија привредна грана Рудника. У насељу се налази седиште рудника олова и цинка, а у обухвату плана су и истражна поља рудника. Сам рудник и погон за прераду руде („флотација“) налазе се ван обухвата плана. У оквиру насеља се налази бивши каменолом „Мезулана“, а у ван плана, али уз границу, је и активни каменолом „Берамиде“.

ППРС не предвиђа никакве гасоводе или далеководе већег значаја на овом подручју.

Постојећа индустрија се своди на један погон конфекције (не ради), а ППРС не предвиђа неки посебан индустријски развој овог подручја, које спада у подручја интензивног развоја III значаја.

Кроз обухват плана пролазе магистрални пут М22 (Ибарска магистрала), а кроз само насеље Рудник пролазе регионални путеви Р126 Рудник-Топола и Р203 Рудник-Лазаревац. ППРС предвиђа врло шематски и „Шумадијску магистралу“, пут вишег реда који би спајао аутопут Београд-Пожега са аутопутем Београд-Ниш, од Такова, преко Рудника, Тополе и Аранђеловца до Младеновца. Најближи аеродром је у Лађевцима.

Железничка мрежа не постоји у општини Горњи Милановац, а планирано је да се изгради једноколосечна веза од Г. Милановца до Чачка, која не улази у обухват овог плана.

На врховима планине се налази неколико телекомуникационих предајника разних намена, а планирано је да тако и остане.

Према класификацији туристичких простора Србије **део је Туристичке регије II степена - Централна зона**, туристичка регија С2 националног ранга са просторима очуване природе и значајним културноисторијским наслеђем (планина Рудник, Таково, Савинац, Горња Црнућа, манастири Враћевшница и Вујан...)

Западни део МЗ Рудник се сматра умерено загађеним услед примене агротехничких мера, док је остатак веома мало загађен. Подручје спада у природно-антропогене екосистеме, са мањим делом природних екосистема, а највиши делови планине спадају у подручја са значајним природним вредностима површине 500-1.000 ha.

ППРС не приказује никаква културна добра на овом подручју, што је нетачно, а културна добра су детаљно обрађена у поменутом елаборату Завода за заштиту културе Краљево.

1.3.2. Извод из Просторног плана општине Горњи Милановац

Плански хоризонт ППО је 2005. година, али се план слабо поштовао.

План је поставио следеће основне циљеве:

- Бржи друштвено економски и равномернији развој општине;
- Смањење разлика у условима привређивања и живљења становника градског и сеоског подручја;
- Рационално коришћење природних и радом створених вредности;
- Рационалнија мрежа насеља и просторна децентрализација функција;
- Минимизирање сукобљене правце развоја и давање предности: селективнијем развоју индустрије, развоју пољопривреде и шумарства, развоју услужних делатности (посебно туризма и угоститељства);
- Очување природних и других основа, достигнутог стандарда и квалитета живота и рада.

Подручје општине подељено је на три макроцелине: централна са Горњим Милановцем, северна са центром у Руднику и западна са центром у Прањанима. У мрежи насеља насеље Горњи Милановац је центар општине и централне макроцелине. План предвиђа ублажавање пораста макроцелине Г. Милановац и јачање центара Прањани и Рудник.

2. АНАЛИЗА И ОЦЕНА СТАЊА

2.1. ПОДЛОГЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Као графичка основа за израду плана коришћене су следеће подлоге:

1. дигитални модел терена (изохипсе) од Војнокартографског завода Београд;
2. скениране топографске подлоге;
3. сателитски снимак преузет са Google Earth и геореференциран преко (1) и (2);
4. део пројекта Шумадијске магистрале у дигиталном облику;
5. скенирани део пројекта Шумадијске магистрале;

Катастарске подлоге нису коришћене јер су у неупотребљивом стању.

2.2. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПРОСТОРА

Геоморфолошке и хидролошке карактеристике

Обухваћено подручје Рудника представља заталасане брдовите терене на западним падинама планине Рудник са надморским висинама од 520-1.132м, окружено планинским врховима - укупно 11, од којих су најпознатији Цвијићев врх, раније зван Велики Штурац (1.132м), Средњи Штурац (1.115м), Марјанац (1.028м), Мали Штурац (1.056м), Јавор (1.113м), Звезда (818м), Острвица (758м).

Обухваћени део терена је заталасан, јако разуђен и избраздан. Овакав карактер рељефа резултира не само од геолошке грађе, већ и од интензивне тектонике која се одвијала кроз цео неоген, а и после формирања наслага овог базена.

Стрмији планински терени младих вулканских стена чије стварање је везано за терцијар, а и квартал. У морфолошком погледу на обухваћеном подручју заступљени су брдовити терени неогена. Неогени терени су интензивно разуђени, изграђени од чвршћих и отпорнијих стена, као што су пешчари и вулканске стене.

Хипсометрија

За цео захват може се посматрати један појас као целина.

Најнижа апсолутна надморска висина износи 520м. Највиша апсолутна надморска висина износи 1.132м.

Експозиције

Анализом података (на основу изохипси) извршено је генералисање рељефа и утврђено да су делови захвата са осожним и присојним експозицијама скоро равноправно заступљени.

Нагиби

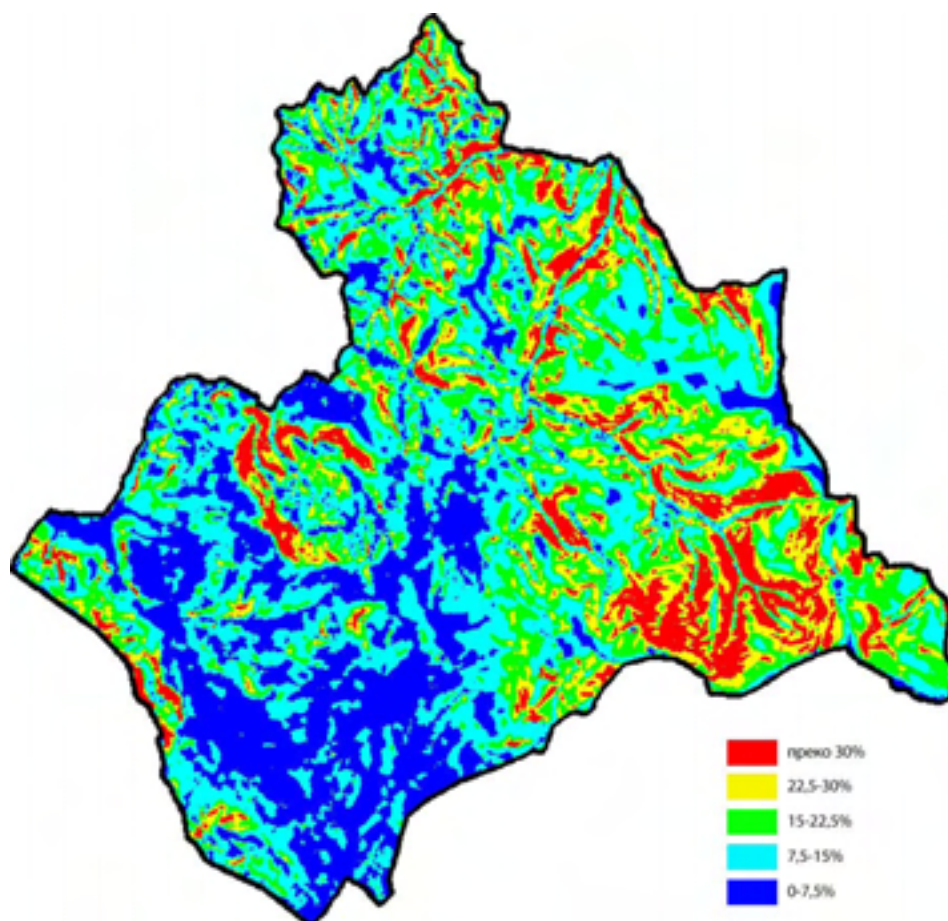
Анализом рељефа МЗ Рудник, издвојено је пет основних категорија:

- скоро равно земљиште (нагиб до 7,5%)
- благо нагнуто земљиште (нагиб 7,5-15%)
- мало стрмије земљиште (нагиб од 15-22,5%)
- веома нагнуто земљиште (нагиб 22,5-30%)
- неповољно земљиште (нагиб преко 30%)

Нагиби површине рељефа:

Нагиб	Површина ha	удео у процентима
0-7,5%	614,34	22,96
7,5-15%	913,22	34,13
15-22,5%	541,29	20,23
22,5-30%	329,38	12,31
преко 30%	277,47	10,37
свега	2.675,70	100

Карта нагиба земљишта:

Геологија подручја

Терен Рудника и његове шире околине изграђују седименти и еруптиви квартара, млађег терцијара и креде.

Састав земљишта је различит, тако да је неопходно да се за сваку локацију на којој ће се градити објекти већих површина, земљиште претходно испита.

На до сада вршеним испитивањима локација утврђени су углавном глиновито-лапоровити седименти у дубини темељења, са примесама песка, шљунка и већих стена. Кредне творевине представљене су крупнозрним, банковитим, слабо везаним пешчарима, глиновитим пешчарима и слабо везаним глинацама. Стене су углавном еруптивног порекла из млађе терцијарне вулканске области. Од стена су заступљени дацити-андазити са туфовима.

Геолошке, инжењерско-геолошке подлоге

За потребе израде овог планског документа није рађен елаборат Микросеизмичко и инжењерскогеолошко рејонирање подручја.

Код разраде Генералног плана, тј за потребе планова детаљне регулације потребно је вршити геолошка истраживања за овај ниво планске документације. Код већих инвестиционих радова неопходно је извршити детаљнија истраживања са аспекта микросеизмике и инжењерске геологије.

Сеизмичке карактеристике

Законска регулатива по овој проблематици није довољно развијена и усаглашена са светским стандардима, па је препорука да се пројектовање врши у складу са:

- Правилником о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима („Сл. лист СФРЈ“ 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90), по коме је основа за планирање, приказана на карти за период од 500г.

- Правилником о техничким нормативима за пројектовање и прорачун инжењерских објеката у сеизмичким подручјима (која немају законску снагу).

За објекте ван категорије у процесу дефинисања параметара противтрусне градње законодавац је предвидео:

- прорачун пројектног земљотреса (31) са вероватноћом појаве 70%, за доба од 100 година и
- прорачун максималног земљотреса (32) са вероватноћом појаве 70%, за раздобље од 1.000 година.

Сеизмичност простора обухваћеног Планом зависи од могућности појаве земљотреса одређене јачине и инжењерскогеолошких и физичко-хемијских особина геолошких формација које изграђују простор Плана.

Увођењем ЕВРОКОД-а основа за процену сеизмичког ризика је највећи очекивани земљотрес (вероватноћа 70%) за повратни период од 475 година и највеће хоризонтално убрзање у очекиваном фреквентном опсегу.

На привременој сеизмолошкој карти СФРЈ (1982.год) која приказује максимално догођене интензитете земљотреса за период до 1982. год. Рудник се налази у зони 9 MCS° скале.

На сеизмолошкој карти објављеној 1987. год. за повратне периоде 50, 100, 200, 500, 1.000 и 10.000 година, која приказује очекивани максимални интензитет земљотреса, са вероватноћом појаве 63%, подручје **планине Рудник** се налази:

на олеати за повратни период (година)	у зони интензитета МСК-64
50	8°
100	8-9°
200	9°
500	9°
1.000	9°
10.000	9°

На картама су приказани очекивани макросеизмички интензитети на површини терена за карактеристично тло. Појам карактеристичног тла није детаљно дефинисан али се на основу примењене методологије у изради карте може закључити да су у оквиру овог појма представљена сва тла, различитих геомеханичких својстава, која у смислу амплификације утицаја земљотреса узрокују еквивалентан ефекат.

Догођени максимални сеизмички интензитет на подручју Рудника је био 9° MSK-64 као манифестација **земљотреса Рудник**. Жаришта која одређују ниво сеизмичке угрожености су Рудник, Крагујевац и Свилајнац.

Простор у захвату регије Рудника је изразито трусно подручје. Код разраде Плана, тј. за потребе планова детаљне регулације, потребно је вршити геолошка истраживања за овај ниво планске документације. Приликом извођења и изградње већих инвестиционих захвата неопходна су детаљнија инжењерско геолошка и микро-сеизмичка испитивања, која су прописана за такву врсту објеката:

1. За објекте III категорије у свим фазама пројектовања податке из тачке 3;
2. За објекте II категорије у фазама генералног и главног пројекта податке из тачке 3, а у фази израде идејног пројекта податке из тачке 5;
3. За објекте I категорије у фази генералног и главног пројекта податке из тачке 3 и 4, а у фази израде идејног прој. податке из тачке 5;
4. За објекте ван категорије у фазама генералног и главног пројекта податке из тачке 1 и 4, а у фази израде идејног пројекта податке из тач. 5;

Сеизмолошке подлоге чине:

1. Карте епицентара;
2. Сеизмотектонске карте које садрже карте активних раседа са моделом просечних годишњих померања и очекиваним максималним магнитудама;
3. Карте сеизмичког ризика за различите повратне периоде и различите вероватноће појаве земљотреса по параметру интензитета и максималног хоризонталног убрзања на површини терена;

4. Карте сеизмичке рејонизације, које садрже очекивана максимална хоризонтална убрзања и интензитете на површини терена за различите ризике, а на различитим периодима осциловања локалног тла;*

5. Карте сеизмичке микрорејонизације, које садрже очекивана максимална хоризонтална убрзања и интензитете на површини терена за различите ризике по дефинисаним геотехничким моделима, а на различитим периодима осциловања локалног тла, на дубинама фундарања;*

Климатске карактеристике

Положај Рудника, изражен рељеф, релативно велике надморске висине и доминација планинских врхова Рудника утичу на карактер климе овог подручја.

Клима подручја је умерено – континентална. Најоштрија, хумидна клима је у пределу самих врхова Рудника.

Средња годишња температура ваздуха креће се од 9,65°C (на 635мнв – метеоролошка станица) до 7,7°C на врху Рудника (1.132м), где је и најнижа средња годишња температура на подручју. Средња годишња температура ваздуха у Горњем Милановцу, за поређење је 10,00°C. Рудник се сматра једном од најхладнијих планина у Србији.

Јул је најтоплији месец, а јануар и фебруар најхладнији. Јесен је хладнија од пролећа у просеку за 6°C. Апсолутни максимум је 38,8°C (6. јули 1950.), а апсолутни минимум је -30,5°C (17. фебруар 1956.). Вегетациони период на подручју траје 220-260 дана.

Средња годишња висина падавина је од 945мм (650мнв) до 985мм (врх Рудника). Највише падавина падне у периоду мај – новембар, а најмање у периоду април, децембар и јануар. Зима је најсушније годишње доба. У току ње падне свега 70% од годишњег просека падавина, што је у просеку знатна количина у односу на падавине на другим подручјима. Најкишнији месец је јун, а у току вегетационог периода падне око 55% падавина што је врло значајно за развој биљног света. Трајање снега је 80-120 дана у нижим и 160-200 дана у вишим пределима.

Релативна влажност ваздуха у износи просечно 76,2%. Највећа је зими 81%, а најмања лети на Руднику 75%.

Трајање директног сунчевог сјаја је 2.111 сати/год. Највеће у јулу 300 сати/м и августу 230 сати/м, а најмање у децембру 59 и јануару 75 сати/месечно. У највишим деловима планине Рудник трајање сунчевог сјаја је знатно мање и просечно износи 1.431 сати/г. Број степен-дана варира од 571 у јануару, до 4 у августу.

Ветрови на подручју нису изражени. Годишња расподела релативних честина и тишина у показује да су најзаступљеније тишине. Преовладавају северни, југоисточни и источни ветрови. Средње брзине износе 1,7-2,6 м/с, а максималне брзине се крећу од 13,8-20,7 м/с, и јављају се код јужних, југоисточних и југозападних ветрова, док су брзине северних мање, што ствара пријатност у току топлих дана.

* Услов за примену ових тачки је геотехничка рејонизација истраживаног простора!

2.3. ПРИКАЗ СТАЊА И ПРОЦЕНА ДЕМОГРАФСКОГ И ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА

2.3.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

Подручје Плана општег уређења демографски и статистички посматрано у целини обухвата насеље са околином.

Посматрајући пописне године становништво општине Горњи Милановац (1948-2002. год.) кретало се у интервалу око 49.000 становника са мањим осцилацијама. Рудник се сврстава у сеоска подручја у оквиру општине, за која је карактеристично умањење броја становника у овом периоду. При том се закључује да је за Рудник некарактеристично то што је у једном периоду престало одливање становништва (број је растао), да би се оно од 1981. године поново смањивало.

За потребе израде плана извршиће се анализа кретања у последњим пописима, који су значајни за планирање. На основу претходно изнетог, укупан број становника подручја плана (МЗ Рудник), према пописним годинама може се поделити у три фазна раздобља.

А. Раст броја становника до 1961. године

Б. Благи раст становништва:

- 1971. година 1.854
- 1981. година 1.983

В. Опadaње броја становништва:

- 1981. година 1.983
- 2002. година 1.706

Однос градског и сеоског становништва у МЗ Рудник (што обухвата варошицу Рудник и село Брезовицу) по пописним годинама имао је следеће кретање:

Обележје	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.
Градско становништво	16,4	13,1	10,8	9,4	7,4	7,4	6,9
Сеоско становништво	83,6	86,9	89,2	90,6	92,6	92,6	93,1
Укупно	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Из наведених података уочава се да се учешће градског становништва у укупном становништву општине стално увећавало.

Са променом укупног броја становника на подручју плана мењала су се и структурна обележја истог. За ову врсту плана значајне су карактеристичне добне групе становништва обухваћене планом, а оне су изражене као деца и омладина (0-24 год.), најмасовнија добна група (25-59 год.) и старо становништво (60 година и више). Најмлађих (до 25 година) је 456 (26,73%), од 25 до 59 је 802 (47,01%), а старијих од 59 година 448 (26,26%). Из овога је очигледно да је Рудник у дубокој демографској старости, а то је неповољније од Горњег Милановца, где на пример старијих од 60 година има око 14%.

Укупан број радно активних становника на подручју плана износи 668, што у укупном броју становника чини 39,16%. Трећина запослених ради у рударству.

На подручју Плана просечна величина домаћинства износи 2,85 чланова.

У укупном броју домаћинстава најбројнија су двочлана (29,93%), а затим четворочлана (21,4%) и једночлана (19,73%).

Број чланова	1	2	3	4	5	6	7	8	9	>10
Број домаћинстава	118	179	94	128	51	19	6	2	1	-

Пројекције укупног броја становника рађене су варијантно.

У сагледавању броја становника до 2025. године пошло се од реалнијих варијанти. Полазна основа је била достигнути број становника (око 1.700).

Пројекције укупног броја становника:

Варијанте	2008.	2025.	Разлика
Варијанта 1	1700	2000	300
Варијанта 2	1700	1700	+000
Варијанта 3	1700	1600	-100

Анализом све три варијанте, а полазећи од природног прираштаја, досељавања и економских циљева, варијанта 1. је најприхватљивија и **процењује се да ће насеље Рудник 2025. године имати 2.000 становника. У односу на достигнути ниво, то је умерено повећање.** Наравно, ради се о трајно насељеном становништву. Укупан број становника (рачунајући и туристе) који би могли да живе у оквиру места Рудник, под условом да се овај план оствари, могао би бити и 3-4.000, а то је број који треба имати у виду приликом планирања инфраструктуре.

На основу укупног броја становника код свих старосних структура доћи ће до повећања укупног броја становника по добним групама, уз благо процентуално повећање учешћа млађих и средњих добних група и смањења учешћа најстарије добне групе.

2.3.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Једна од компоненти друштвено-економског развоја је и становништво.

За разлику од многих општина Србије, број смањења становништва општине Горњи Милановац није изражен, већ је у благом опадању.

Број становника подручја плана је имао тенденцију континуираног раста, осим у последњем пописном раздобљу, када је забележен благ пад.

Друга компонента развоја су привредне и друштвене делатности.

Привредне делатности сада су у фази опадања или отежаног пословања, што се одражава на број запослених. Међутим, те процесе треба зауставити оживљавањем постојећих производних погона и отварањем нових малих и средњих предузећа. Из овога је изузето рударство које је окосница економије Рудника, као и туризам, који није нарочито развијен, али постојећи капацитети послују изузетно добро.

Трећа компонента развоја Рудника јесу просторно-физичке структуре, постојећа инфраструктура, саобраћајни положај и географски положај Рудника (близина туристичко-рекреативних подручја и сл.).

Народни доходак по становнику општине Горњи Милановац у задњих неколико година је изнад просека Републике Србије.

Процењује се да се од укупног народног дохотка општине око 70% остварује на подручју Горњег Милановца, а на подручју Рудника око 7%. Највеће учешће у стварању дохотка има рударска индустрија и може се сматрати да је она основни носилац развоја.

У наредном периоду народни доходак по становнику у односу на Србију биће изнад просека, јер се до 2025. године очекује убрзанији развој туризма.

Према тренутним подацима, укупан број запослених у МЗ Рудник износи 680.

Степен запослености (број запослених на 1.000 становника) у последњих неколико година има тенденцију смањења.

Становништво које је запослено, 2006. године распоређено је на следеће делатности: вађење руде и камена (33%), прерађивачка индустрија (30%), трговина на велико и мало (10%), туризам и угоститељство (8%), здравствени и социјални рад (2%), образовање (5%) итд.

Пројекција укупног броја запослених за подручје Плана општег уређења Рудника*:

Година	Укупан број запослених
2002.	680
2006.	668
2025.	800

У планском периоду до 2025. године треба очекивати да на подручју Плана ради 800 становника и то у примарном сектору (35%), секундарном сектору (15%), терцијарном сектору (30%) и кварталном сектору (20%).

До 2025. године треба очекивати интензивно запошљавање у туризму, као и у пољопривреди.

Плански треба покренути и остварити развојне програме из области туризма (зимски, бањски, рекреативни, школски). Уједно положај Рудника, близина Такова и других туристичких комплекса, као и еколошки сачувано подручје пружа широк спектар производних програма (производња хране, еколошки програми и сл.). Пре овога је потребно обавити истраживања загађености тла агрохемикалијама и тешким металима, како би се одредила подручја на којима се може гајити здрава храна.

Неопходна је и помоћ државе у активностима усмеравања инвеститора на ово подручје, оживљавању постојећих капацитета, изградњи инфраструктуре и др.

Наша држава је у току припрема Стратегије просторног развоја Србије. У сваком погледу, када је у питању општина Горњи Милановац, потребан је значајнији приступ државе у спровођењу развојних и реформских задатака. Рудник треба да повећа степен запослености и смањи

* Број запослених за подручје плана добијен је из података Републичког завода за статистику.

незапосленост. Рудник треба да повећа народни доходак по глави становника, да отвори нова радна места, да добије најповољније инвестиционе кредите, државне и међународне зајмове (повратне и бесповратне) итд.

Такође, треба инсистирати на томе да се планирана траса „Шумадијске магистрале” измести према предлогу који је дат овим планом, јер је постојећи пројекат такав да ће трајно нарушити најлепше пределе уз Јасеницу, а буком загадити читаво насеље и падине планине.

2.4. СТВОРЕНИ УСЛОВИ И РЕСУРСИ

Површина Плана износи 2.676 ха.

Територију Плана чини **грађевинско и остало земљиште**.

У постојећем стању, земљиште се користи на следећи начин:

- **грађевинско земљиште: 46 ха (1,72%)**

- **остало земљиште: 2.630 ха (98,28%)** - (неизграђено, пољопривредно и шумско земљиште)

УКУПНО (захват плана): 2.676 ха (100 %)

2.4.1. ИЗГРАЂЕНО ЗЕМЉИШТЕ

У оквиру изграђеног земљишта на територији плана у постојећем стању дефинисане су **ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ** и **ОСТАЛЕ ПОВРШИНЕ**:

2.4.1.1. ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ

Постојеће јавне површине на територији обухваћеној планом чине објекти и површине за јавну употребу, као и коридори и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре:

1. Образовање
2. Здравство, деčја и социјална заштита
3. Култура и информисање
4. Администрација и управа.
5. Посебне намене
6. Објекти комуналних делатности
7. Зеленило
8. Спорт и рекреација
9. Туризам
10. Крупна инфраструктура

2.4.1.1.1. ОБРАЗОВАЊЕ

Образовање се одвија кроз основно образовање у насељу.

Основно и предшколско образовање

На подручју плана постоји једна основна школа (ОШ „Арсеније Лома”), коју похађају ученици од 1. до 8. разреда. Школу похађа 161 ученик, 21 предшколац и око 30 млађе деце у вртићу. Укупна површина комплекса основне школе и вртића износи 1,03 ха, а бруто површина школске зграде (без вртића и фискултурне сале) 1.050 m².

Назив установе	4разр 8разр	бр. ученика	Бр. смена	школски простор м ²	Комплекс ха	шк.простор м ² /уч 1смена/2см	Комплекс м ² /уч 1смена/2см
ОШ „Арсеније Лома”	8	161	2	1050	1,03	6,5/13,04	48/96
Вртић/предшколско	4	51	2	250	1,03	4,9/9,8	48/96

Анализом школског простора, уочава се да школа не задовољава норматив од 8м²/ученику школског простора за рад у једној смени, а да је површина школског комплекса изнад норматива 25-30м²/ученику за рад у једној смени.

У планском периоду неопходно је да се обезбеди простор, тј. нове површине за потребе основног образовања у складу са демографским пројекцијама уз реконструкцију постојећих комплекса. Уколико се покаже као потребно, могла би се постојећа школа надзидати.

Средње образовање

У подручју плана не постоје средње школе. С обзиром да је средиште општине доста близу и да у њему постоје чак три средње школе:

- Гимназија "Таковски устанак"
- Техничка школа "Јован Жујовић"
- Економско-трговачка школа "Књаз Милош" (у истом комплексу са тех. школом),

сматра се да у подручју обухвата плана не треба планирати такве школе.

2.4.1.1.2. ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Здравствена делатност на подручју плана обавља се на нивоу примарне, али не и секундарне здравствене заштите.

Здравствена делатност на примарном нивоу:

Дом здравља Рудник

Дом здравља има организовано пружање делимичне здравствене заштите, јер се због близине Горњег Милановца пружају услуге у свим Законом утврђеним областима здравства.

Шири здравствени програм може се допунити приватним ординацијама, поликлиникама, болницама и апотекама. Такође, може се очекивати да се у будућности, у случају развоја бањског

туризма, ови садржаји интензивно граде уз хотеле. Развој објеката здравства биће организован у складу са улогом Рудника као туристичког центра.

Укупна површина здравствене заштите је небитна и неће се посебно исказивати.

Социјална заштита

Социјална заштита одвија се преко Центра за социјални рад, са објектом у Горњем Милановцу. Поред пословних просторија Центра не постоје објекти и просторије за смештај и негу корисника социјалне помоћи на простору општине, осим „Народне кухиње” у Г. Милановцу.

Развој и капацитете социјалне заштите планирати према препорукама Просторног плана Републике Србије.

2.4.1.1.3. КУЛТУРА

Преко ових делатности Рудник остварује контакте са окружењем, а њихови објекти саставни су део система центара. Имајући у виду да је Рудник секундарни центар у оквиру општине, коме гравитирају разбацана брдска села и засеоци, центар за културу је наменски добро урађен и задовољавао је многе потребе, али је током времена запуштен и изгубио је углавном своју намену. Поред приредби које се одвијају у окриљу центра, Удружење Рудничана Рудник и месна заједница објављују свој билтен „Рудничанин“.

Делатност културе у насељу Рудник се одвија у објекту Културног центра у центру насеља, који са тргом и осталим објектима друштвеног стандарда око трга заузима површину од око 0,5 ха. У склопу хотела „Неда” ради дискотека која је једини приватни културни садржај.

Делатност Културног центра у центру варошице највећим делом покрива културна збивања не само у Руднику, већ и на територији која му гравитира.

2.4.1.1.4. УПРАВА И АДМИНИСТРАЦИЈА

Рудник је центар истоимене месне заједнице. Зграде управе су углавном сконцентрисане у општинском центру, у Горњем Милановцу, а у насељу Рудник одговарајуће испоставе:

- Објекат ПТТ
- МУП Србије
- Управа комуналног предузећа

Остале функције управе су у оквиру ових основних или других пословних објеката.

Административне функције су саставни део свих јавних и других садржаја и углавном се налазе у оквиру тих комплекса.

Укупна површина комплекса управно административних функција износи око 1.0 ха.

2.4.1.1.5. ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Комплекси Војске Србије не постоје на обухваћеном подручју. У складу са Законом о планирању и изградњи и Одлуком о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких

планова значајних за одбрану земље услови и мере Министарства одбране Републике Србије су уграђени у планска решења.

2.4.1.1.6. КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ

Ниво комуналне опремљености подручја Плана представљен је постојањем комуналних објеката и површина потребних за функционисање насеља.

Гробља

На подручју плана постоје два гробља, једно између Бућиног гроба и „Флотације”, површине 0,4 ха, и у северозападној зони насеља, у близини пута којим се иде за Варнице, површине 0,33 ха.

Гробља су делимично уређена и нису опремљена потребним пратећим садржајима.

Предлаже се: проширење гробља поред пута за Варнице на постојећој локацији за шта постоје услови (по нормативу 4 м² по становнику).

Пијаце

Мрежу објеката за снабдевање становништва пољопривредним и непољопривредним производима чине пијаце:

- **Зелена пијаца** налази се у центру града, површине је око 0,8 ха. Изграђена је на том простору и затворени објект површине 200 м². Предлаже се да пијаца буде мобилног карактера, према потребама и у потребно време на тргу насеља, јер је простор пијаце неискоришћен (пијаца ради само недељом), а да се простор садашње пијаце претвори у вишеетажну подземну гаражу, изнад које би се формирали отворена позорница и трг (који би се користили за мобилну пијацу у преподневним сатима). Са развојем туризма би се на пијаци могли продавати и сувенири.
- **Сточна пијаца** не постоји.

Остало

- **Ветеринарска станица** не постоји.
- **Ватрогасни дом** не постоји, изузев службе у руднику олова и цинка.
- **Објект управе** Јавног комуналног предузећа налази се у ширем центру насеља. Ова намена билансирана је кроз објекте Управе.
- **Депонија комуналног отпада** - налази се ван обухвата плана, и представља трајно решење управљања комуналним отпадом за подручје општине.
- **Гробље за угинуле животиње и кућне љубимце** не постоји у обухвату, али је предвиђено у оквиру одлагалишта за отпад.

	Локација	Површина (ха)
Гробља	Насељско гробље	0,33
	Старо гробље	0,40
Пијаце	Зелена пијаца	0,80
Комунално предузеће - управа	Шири центар	Обрачунато кроз управу
укупно комунални објекти	1,53	

2.4.1.1.7. ТУРИЗАМ, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Спорт и рекреације

Главна карактеристика је обиље терена и површина за спорт, туризам и рекреацију. Поред тога због погодних терена и климатских услова, за рекреацију и спорт постоји знатно већа површина и око обухвата Плана, што доприноси погодности Рудника као центра туризма и полазне базе за задржавање туриста.

Постоје четири јавна комплекса спортске намене:

- Спортски центар у оквиру отвореног пливачког базена, површине око 1,83 ха, који је сада у потпуности девастиран, а комплекс се користи зими као ски стаза, а лети за шетњу;
- Спортски терени у оквиру ОШ „Арсеније Лома”, које користе и становници насеља, а које уз то школа издаје спортистима који долазе на припреме; у току је изградња школске фискултурне сале која ће бити погодна за играње кошарке и одбојке;
- Спортски терени у близини Центра дечјих летовалишта и опоравилишта на Руднику, површине око 1,07 ха, који се састоје од једног игралишта за мали фудбал/рукомет и пратећих зелених површина;
- Спортски терен ФК Рудник, који се састоји од фудбалског игралишта и пратећих просторија, површине око 2,20 ха, а који припада руднику олова и цинка.

Такође у саставу хотела постоје затворени базен и затворени простори за спорт и рекреацију, који нису јавне површине, али су отворени и за кориснике који нису гости хотела, уз накнаду.

За рекреацију на отвореном означено је неколико „стаза здравља“, а урађен је и идејни пројекат за веће скијалиште (додуше потпуно неупотребљив). Осим њега постоје и мања скијалишта и површине за санкање.

Спортски терени су намењени за бављење спортом и рекреацијом наменски и за становништво свих узраста. Спорт и рекреација зазимају површину од 5,6 ха.

Остали простор плана није покривен теренима за спорт и рекреацију. Недостају мања игралишта која би се распоредила по блоковима и зонама и била ближа месту становања, као и игралишта за децу.

Туризам

Од објеката за смештај постоји хоте „Неда“, са 120 лежаја и свим пратећим садржајима, мотел „Шумска кућа“, са 20 лежаја и Центар дечјих летовалишта и опоравилишта на Руднику са 200 лежаја. Укупно 340 лежаја, као и променљиви број лежаја у домаћинствима.

У планском периоду потребно је територију плана равномерније покрити теренима за спортске и рекреативне активности за све узрасте становништва. Будуће водене површине интегрисати и на одрживи начин укључити за спортско-рекреативне намене. Зелене површине двонаменски уредити, укључујући елементе активне и пасивне рекреације. Блоковска игралишта уредити за дневну рекреацију становништва из непосредног окружења.

2.4.1.1.8. ЗЕЛЕНИЛО

Концепција одрживог управљања подразумева подизање, уређење и негу зелених површина насеља и градова.

Вешто укомпоновано зеленило у ткиво насеља, представља значајан чинилац за побољшање естетско-пејзажне вредности средине и квалитета живљења становништва у њему, пружајући могућност културног одмора кроз пасивну и активну рекреацију.

У обухвату плана је зеленило веома заступљено, а шуме покривају око 55% површине. 40% отпада на ливаде, њиве и воћњаке, а од преосталих 5%, које заузима варошица Рудник, такође је велики део под зеленилом, а шуме улазе и у границе варошице.

У оквиру подручја варошице, заступљени су скверови (различитог нивоа уређења):

- Централни трг;
- Парк у школском дворишту;
- Парк у оквиру Колоније (са поставком рударства на отвореном),

Ту су и: линеарно зеленило које чине дрвореди, једностранни или обострани у зависности од профила улице, и остале зелене површине специфичног карактера углавном некатегорисане, као и дворишно зеленило уз вишепородичне и породичне зграде.

У ободним деловима насеља заступљени су шумски комплекси.

Препоруке:

Уређење и заштита целокупног зеленила је битан параметар како из урбанистичких, тако и еколошких разлога. Стога је неопходно дефинисати обавезне мере озелењавања у подручју плана.

У даљем планирању насеља, зеленило као важан сегмент мора бити заступљено у укупној структури према следећим условима:

- Утврдити ранг зеленила планским озелењавањем и пејзажним уређењем;
- Избор зеленила мора бити прилагођен зонским и локацијским условима, у складу са пејзажним и еколошко-биолошким захтевима;
- Блоковско зеленило флористички обогатити;
- Формирати заштитни зелени појас уз реку Јасеницу, уз регионалну саобраћајницу, и око индустријских зона. При том водити рачуна да је неопходно да се законе оголеде површине настале експлоатацијом планинских површина, као и заштитни појас за заклањање од ветрова, што је нарочито потребно насељу Колонија;
- Према рангу зелених површина увести елементе пасивне и активне рекреације као услове вишенаменског одрживог коришћења зеленила;
- Неопходно је спровести низ мера очувања и заштите укупног постојећег зеленог фонда;
- Стара и очувана стабла, уз интервенције Завода за заштиту природе Србије, је неопходно валоризовати и предложити њихов даљи третман, односно статус заштите.

ВРСТЕ	земљиште (ха)
скверови	1
некатегорисано зеленило	96
шуме	20
изграђене површине	31
УКУПНО	148

ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ у оквиру границе варошице Рудник

2.4.1.1.9. ПРИМАРНА ИНФРАСТРУКТУРА

Примарну инфраструктуру чине важнији саобраћајни коридори и објекти, надземни електроенергетски коридори и остали значајни објекти инфраструктуре.

I) САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Саобраћајно-географски положај Рудника је повољан обзиром да у близини насеља пролази један од најважнијих магистралних коридора у нашој земљи, магистрални пут М22 Београд-Чачак-Краљево (тзв. „Ибарска магистрала”), којим Рудник остварује везе са ближим и даљим окружењем.

Рудник је на регионалном нивоу повезан преко регионалне саобраћајнице Р126 према Тополи, као и према Крагујевцу и северној и западној Србији, а преко Р203 према Лазаревцу (мада ова саобраћајница има врло мали значај због лошег коловоза и подударности са М22).

Главни недостатак уличне мреже Рудника одражава се кроз неповољан положај саобраћајнице Р126, која пресеца варошицу, недовољан број и неправилан положај секундарних саобраћајница и недовољну развијеност уличних профила, што за последицу има смањену безбедност свих учесника у саобраћају. Поред тога, недостатак секундарних саобраћајница онемогућава да саобраћајнице вишег ранга остварују улогу, коју према положају и функцији у уличној мрежи треба да имају.

На подручју Рудника видан је недостатак паркинг површина и поред значајне заступљености једнопородичног становања, које омогућава задовољење захтева за паркирањем у оквиру парцела корисника.

Тај недостатак је нарочито изражен око хотела и у центру насеља.

Када је у питању пешачки саобраћај, на саобраћајницама секундарног значаја уочава се недостатак тротоара или недовољне ширине истих (обично су закрчени аутомобилима), док издвојених бициклических стаза нема на подручју плана.

II) ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Водоснабдевање

Рудник се снабдева водом из локалних изворишта, која су каптирана и повезана са потрошачима.

Састоји се из више каптажа и две бушотине из којих се вода природним падом и пумпама допрема у резервоар „Мали рај“. Из тог резервоара, у склопу кога се налази пумпна станица, вода се допрема до корисника.

Систем је доста захтеван, има три висинске зоне, притисци су веома високи, а цеви од лошег материјала АЦ, недовољног пресека и склоне пуцању.

Технички подаци:

Резервоари	запремина (m ³)	кота дна (mnv)
Јасеница	20	557
Мали рај	10	606
Дрење	150	652
Колонија	30	711
Шумска кућа 1	6	723
Шумска кућа 2	8	750

Цевовод	врста цеви	дужина (m)
Магистрални цевовод „Јасеница-Градови“	РЕ Ø100	350
Магистрални цевовод „Јасеница-Градови“	АС Ø125	2.250
Потисно-дистрибутивни цевовод „Мали рај-Дрење“	АС Ø80	1.800
Потисно-дистрибутивни цевовод „Мали рај-Дрење“	АС Ø80	750
ПС Шумска кућа - резервоар Шумска кућа	РЕ Ø50	450
Дистрибутивни цевовод *	РЕ Ø25-50	25.000

Пумпне станице: „Јасеница-бушотине“, „Јасеница“, „Мали рај-Дрење“, „Мали рај-Колонија“ и „Шумска кућа“.

Производња воде на Руднику се креће од 6 до 15л/сек, а количина зависи од хидролошке ситуације. Вода се хлорише у ПС „Мали рај“. Остале врсте пречишћавања се не изводе, тако да се често дешава да је садржај арсена у води већи од дозвољеног. Тада се вода за пиће довози цистернама. Поред тога постоје и користе се 37 чесми и бунара.

Број прикључака је 420 за физичка лица и 45 за правна лица.

У сушним периодима је количина воде недовољна, тако да повећање броја корисника није изводљиво. Постоји могућност (мада скупа и у фази извођења и у фази експлоатације) да се доведе вода из Горњег Милановца, како би се проблем водоснабдевања трајно решио. Тренутно се ради студија оправданости и идејни пројекат водовода Горњи Милановац-Рудник, како би се обезбедило водоснабдевање. Такође, можда би било изводљиво направити брану у пределу Стубла, како би се прикупиле изворске и атмосферске воде, а брана би се могла корисити за техничку воду – како у насељу, тако и за потребе одржавања вештачког снега на будућим скијалиштима.

* Дистрибутивни цевовод је намењен за околна места и засеокe око Рудника, а у њему преовлађују ПЕ цеви.

Одвођење отпадних вода

Систем за одвођење отпадних вода Рудника није обједињен. Санитарне отпадне воде се не одводе организовано, већ у виду посебних септичких јама, за посебне функционалне целине. Није познато у каквом су стању јаме (да ли су водопрпусне или не), као и како се одржавају. Само у једном делу варошице постоји канализација, која се излива у ток Златарице у сред насеља, што је неприхватљиво.

Тај начин је нехигијенски и не задовољава потребе, тако да се мора решити на погоднији начин. До коначног решења неопходно је да се условљавају изградње водонепропусних јама, које би се организовано празниле и садржај одвозио у погон за пречишћавање.

Атмосферске воде се одводе површински, што ствара проблеме зими, због залеђавања. Недостаје одговарајуће каналисање, било подземно, било надземно. Приликом пројектовања, изградње и реконструкције саобраћајница предвидети и каналисање површинских вода.

Регулација водотокова

Подручје плана није угрожено водотоковима са знатном количином воде. На планини извиру мале реке Деспотовица, Јасеница и Златарица. Прва не дотиче обухваћено подручје, док Јасеница и Златарица пролазе кроз њега. Водотокови су потпуно неуређени, а Златарицу и њене приточне потоке би требало уредити тако да се задржи њихов што је могуће природнији изглед, како би постали украс варошице.

III) ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

Мрежа фиксне телефоније на подручју општине Горњи Милановац је децентрализована и 100% дигитализована, а чине је матична централа HOST „Горњи Милановац“ и два удаљена степена: RDLU „Брусница“ и RDLU „Неваде“.

Централа је оптичким кабловима и дигиталним SDH и PDH системима преноса повезана са надређеном централом ГН Чачак, као и са ТН Крагујевац и МН Београд. Удаљени степени су такође оптичким кабловима и SDH мрежом повезани са матичном централом. На локацијама све три градске телефонске центре инсталирани су и DSLAM уређаји са ADSL прикључцима.

У матичној централі „Горњи Милановац“, искоришћено је 89,88% капацитета, у RDLU „Неваде“ 90,69%, а у RDLU „Брусница“ 91,6%.

Већина домаћинстава на Руднику има телефонски прикључак.

Горњи Милановац припада регионалном оптичком прстену Р16: Крагујевац-Горњи Милановац-Чачак-Ужице-Пријепоље-Сјеница-Нови Пазар-Рашка-Краљево-Крагујевац. Део овог прстена који се протеже преко подручја општине Горњи Милановац је на релацији Крагујевац-Баре-Горњи Милановац-Чачак.

У захвату плана постоје две базне станице мобилне телефоније, по једна оператера „МТС“ и „Теленор“.

На предметном подручју постоје једна испостава поште у којој постоји 1 шалтер, који је у раду и опслужује око 3.300 становника.

Капацитети поште су довољни и не планира се скорије повећање истих.

IV) ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Потрошачи насеља Рудник се напајају електричном енергијом из ТС 35/10 kV „Рудник“, снаге 4+4 MVA. Напајање ове ТС врши се из правца Горњег Милановца, из ТС 110/35kV „Горњи Милановац“, која је у власништву Електромрежа Србије.

Оперативни називни напони на конзуму Рудника су 35 kV, 10 kV и 0,4 kV. Резервно напајање је могуће за ТС 35/10kV „Рудник“, снаге 4+4 MVA из правца Тополе, далеководом 35kV, који пролази кроз варошицу.

У захвату плана постоје и трафостанице 10/04kV. Водови 35kV – око 18км далековада напонског нивоа 35kV, за везу насеља. Постојећи објекти задовољавају садашњу потрошњу, а за накнадне потребе утврдиће се потребни капацитети и одредити услови за повезивање на инфраструктуру.

У насељу, 10kV мрежа је у мањем обиму кабловска, са претежно ваздушном мрежом, а већим делом је једнострано напајање.

Око 50% нисконапонске мреже реализовано је на бетонским стубовима, док је остатак за реконструкцију.

V) ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

На подручју плана за сада не постоје системи развода енергије високог стандарда: топлификацијски и гасификацијски.

Просторним планом републике Србије није предвиђено да у захвату плана постоји магистрални гасовод високог притиска, који долази до Горњег Милановца.

Требало би направити студију изводљивости гасификације варошице Рудник из средстава дистрибутера гаса, као и студију изводљивости израде система за соларно грејање насеља, који би могао да се направи на простору напуштеног каменолома „Мезулана”.

2.4.2. ОСТАЛЕ ПОВРШИНЕ

(СТАНОВАЊЕ, ПРИВРЕЂИВАЊЕ, УСЛУГЕ, ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ)

2.4.2.1. СТАНОВАЊЕ

Зоне становања

Обухватају површине са претежном наменом становања.

У структури коришћења изграђеног земљишта становање има највеће учешће. Посебност посматраног подручја је у томе што су у њему заступљено градско и сеоско становање, као и викенд-становање.

А. Градско становање високих густина

Густина становања 50-150 станова/ха (150-450 становника/ха).

Заступљено је у центру насеља, на површини од око 1,6 ха. Ову густину чине углавном вишепородични објекти грађени претежно као слободностојећи или у блоковском систему уз трг и главну улицу. Спратност објеката је од П+3 до П+4.

Б. Градско становање средњих густина

Густина становања 10-50 станова/ха (30 -120 становника/ха).

Овај начин изградње и густина становања заузимају површину од око 3,5 ха. То су углавном плански формиран делови насеља. Претежни тип изградње је вишепородични стамбени објекти спратности до П+2+Пк, углавном грађени као слободностојећи, или у прекинутом низу, што је нерационално за градско насеље, мада је у ширем подручју града последица морфологије терена и даје блокове са доста зеленила.

В. Градско становање ниских густина

Густина становања до 10 станова/ха (до 40 становника/ха).

Заузима велики део изграђених површина у варошици, око 19 ха. То су углавном неплански формиран делови насеља. Тип изградње – једнопородичне куће ниже спратности, грађене као слободностојеће, на пространим парцелама.

Г. Сеоско становање ниских густина

Густина становања до 2 стана/ха (до 10 становника/ха).

Заузима велики део изграђених површина у варошици (око 98 ха), а и у остатку обухвата плана је најзаступљеније (мада није посебно означено на плану због раштрканости). То су неплански формиран делови насеља, настали као првобитна сеоска домаћинства и као таква углавном функционишу и данас, чак и ако су временом постала део варошице. Тип изградње – једнопородичне куће ниже спратности, грађене као слободностојеће, на пространим парцелама, са пратећим сеоским зградама.

Д. Викенд насеља

Густина становања до 4 стана/ха (до 10 становника/ха).

Заузимају посебну зону изван варошице (око 15,5 ха) и део у оквиру варошице (око 7,5 ха), уз пут према врху планине и према „Шумској кући”. То су делимично плански формиран делови насеља, настали седамдесетих година 20. века. Тип изградње – мале једнопородичне куће до П+Пк,

грађене као слободностојеће, на пространим парцелама обраслим шумом. Боравак становника у овим насељима је углавном периодичан.

Анализа површина становања показује:

- У структури коришћења земљишта, стамбене зоне заузимају површини од око 190 ха. У захвату плана преовладавају зоне породичног становања ниских густина (више од 80% укупне површине намене становања).
- Просечна густина насељености (зоне становања) износи 11,5 становника/ха (4 стана/ха).
- У зонама центра насеља и непосредног окружења има потенцијала за градњу, јер је изграђеност ниска.
- У ширим зонама постоје мањи потенцијали за изградњу у континуитету са постојећим, уз неповољније услове рељефа и геомеханичке карактеристике тла.

2.4.2.2. ПРИВРЕЂИВАЊЕ

Наменом привређивања обухваћена су **рударство и индустрија**.

Ове намене су се развиле на квалитетним просторима уз регионалну саобраћајницу, односно тамо где су налазишта руда и камена, саобраћајно су добро повезане, изграђене су и инфраструктурно опремљене. Тренутно ради само рудник олова и цинка, док остали погони и каменолом не раде (из различитих разлога).

Према положају, тј. подели подручја Плана на урбанистичке целине, разврстане су у две зоне и пар појединачних локација:

- **ЗОНА СЕВЕР** – обухвата комплекс изграђен за потребе модне конфекције „Рудник”, на простору поред регионалне саобраћајнице, према Тополи, а на површини од око 2,5 ха.
- **ЗОНА ЈУГ** – обухвата угашени каменолом „Мезулана” јужно од насеља, на простору око регионалне саобраћајнице на улазу из правца Горњег Милановца, као и седиште рудника олова и цинка, укупне површине око 11 ха.
- **ЗОНА ИСТОК** – обухвата рудишта (истражне копове) рудника олова и цинка, укупне површине око 33 ха.

У захвату плана врло су ограничене просторне могућности за даљи развој великих комплекса индустријских и радних зона, а због планираног развоја туризма нису ни пожељне. Обележје развоја даће туристички објекти, мала и средња предузећа и мала привреда, као доминантне намене или мешовите, са осталим наменама које ће се утврдити у односу на карактер целине.

Велика је грешка што је дозвољена изградња обеју поменутих целина (север и југ), јер ни једна не одговара амбијенту туристичког насеља и квари први утисак било са које стране да се долази у варошицу. Програмом овог плана предвиђена је санација радног, девастираног простора у зони југа, која је и економична и повољна, док се за северну страну оставља решење за нека погоднија времена, у којима ће моћи да се нађу такви инвеститори који ће моћи да искористе овај простор на повољнији начин, или да поново покрену неку сличну, еколошки прихватљиву, производњу. С тим у складу, програм за израду плана даје могућност за промену намене овог простора.

У структури коришћења изграђеног земљишта привређивање заузима 5 ха.

2.4.2.3. УСЛУГЕ И СИСТЕМ ЦЕНТАРА

Комерцијалне (услугне и терцијалне делатности) су највећим делом распоређене у зони центра и дуж главних саобраћајних праваца.

То су углавном: трговина, угоститељство, занати, финансијско-техничке и друге услуге, сервиси и сл. Поред терцијалних делатности које се јављају као доминантне и претежне делатности, ова делатност се јавља као пратећа делатност функције становања и јавних садржаја.

Површином од око 7.0 ха обухваћене су зоне у којима је терцијална делатност претежна.

Комерцијалне садржаје планирати у оквиру свих намена (радне зоне, становање, јавне намене - посебно спорт, рекреација, култура).

Плански подржати евидентирани тенденције формирања линијског пословног простора уз важне саобраћајне правце и туристичких објеката, по ободу.

Систем центара

У постојећем стању не можемо говорити о систему центара већ о месном центру и појединачним локацијама за услуге и снабдевање.

Центар је формиран у традиционалном језгру насеља и садржи све врсте терцијалних делатности: трговина, туризам, угоститељство, занатство, финансијско-техничке услуге, а највећи број објеката јавног интереса: образовање, култура, здравство, управне и административне функције, просторе окупљања, централни трг, као и зоне становања високих и средњих густина.

2.4.2.4. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ

На територији Плана постоји један православни храм - Црква Св. Ђорђа, ван центра насеља, на површини од 0,24ха. Црква је започета 1860. и још увек се завршава. Цркву је пројектовао и изградио познати неимар тог доба Настас Ђорђевић. Црква се налази на изузетном месту, на узвишици изнад центра града и планом би требало тај простор додатно обрадити и уредити.

2.4.3. ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ

Остало земљиште чини :

- Неизграђено земљиште;
- Продуктивно земљиште које се користи као земљиште под шумама и пољопривредно.

2.4.4. ПРИКАЗ СТАЊА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Према категоризацији локалитета у оквиру ППРС на основу врсте и количине загађивача, Рудник припада **3. категорији**. Ту нема локалитета са прекограничним загађењем токсичним материјама и штетним енергијама, али ће се јављати проблем угрожавања буком, непријатним мирисима, индустријским и комуналним отпадом и саобраћајем. У овој групи су околине локалитета друге категорије на растојању од 10 km у правцу доминантног ветра и то: великих загађивача, средњих загађивача (где су и коридори аутопута) и малих загађивача.

Потенцијални негативни ефекти који би могли настати без савременог начина планирања простора са еколошког аспекта и заштите животне средине, могу се испољити на целокупну екосистемску равнотежу и појединачне елементе: ваздух, воду, и земљиште.

На територији Рудника, као потенцијални загађивачи идентификовани су следећи већи погони:

- Модна конфекција „Рудник”,
- Рудник олова и цинка (површински коп у обухвату плана) и флотација (удаљена око 2,5км од насеља, ван обухвата);
- Каменолом „Мезулана” и дробилиште, са производњом бетонских производа, које је и неповољно лоцирано уз прилазну саобраћајницу и представља велики терет за решавање амбијента који одговара насељу, које има амбицију да буде значајан туристички центар.

Ваздух

Проблематика аерозагађења је актуелна као глобални проблем који се испољава на различитим нивоима организације система. Доминира као значајна нуспојава у току развоја урбанизације, а посебно у подручјима која су у директном додиру са саобраћајним токовима. Поред тога, квалитет ваздуха је директно зависан од климатских карактеристика и временских прилика (падавине, струјање ваздуха и сл.). Да би се добили ваљани показатељи стања аерозагађености на неком подручју, неопходан је стално надзирање (вишегодишње) великог броја чинилаца који утичу на квалитет ваздуха.

С обзиром да нема успостављеног сталног надзора квалитета ваздуха, процена стања квалитета ваздуха може се приказати на основу присутних емитената загађујућих материја, њиховог размештаја и капацитета на подручју плана и ближе околине. Такође, било би добро да се установи сталан надзор загађења, ако ништа друго, а оно зарад маркетинга Рудника као ваздушне бање (за шта је проглашен још 1922. године).

Све напред набројане индустрије – експлоатације камена и руде, представљају потенцијалне загађиваче ваздуха.

Као позитивна околност може се навести повољан однос заштитног зеленила у односу на изграђеност подручја, као и повољна климатска дешавања у виду струјања ваздуха, омогућеног великом висинском разликом и раскошним рељефом терена.

Зарад побољшања стања ваздуха, неопходно би било усвојити другачију трасу „Шумадијске магистрале” (према нашем предлогу) и размотрити могућност увођења неког система заједничког грејања за читаво насеље, можда и са употребом сунчеве енергије.

Вода

На планини Рудник извиру реке Деспотовица, Златарица и Јасеница. По ободу заштитног појаса протичу реке Јасеница и Златарица са својим притокама – потоцима. Обухваћени предео испресецан је у знатној мери потоцима и јаругама, који су углавном сезонски.

Воде са северних падина Рудника садрже у себи количину арсена која је изнад граничне за пиће, док су извори са Звезде много бољи, али због даљине обима незгодни за коришћење.

Систем за заштиту вода од загађења из рудника олова и цинка је саграђен, ради и редовно се одржава и надзире, али водама највећа опасност прети од фекалне канализације и употребе пољопривредне хемије, што се све може решити планом.

Земљиште

На квалитет земљишта утичу сви фактори који се односе на квалитет вода. Земљиште Рудника карактерисано је као 7 класа-50%, 8 класа 38% и остало 6 класа. То су углавном смеђа земљишта на адезиту, дијабазу и шкриљцу, црница на серпентину, скелетоидно земљиште на серпентину и кречњаку, а класа 8 је еродирано земљиште на разним супстратима. Према том стању, подручје Рудника спада у земљишта са најлошијим бонитетом у општини.

Управљање отпадом

Депонија смећа за подручје целе општине Горњи Милановац, налази се ван граница овог плана. Урађена је по стандардима и представља трајно решење одлагања комуналног отпада.

2.4.5. КОНЦЕПТ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Начела развоја подручја подразумевају општа начела заштите животне средине, који подразумевају спровођење Законских норми и стандарда заштите животне средине. Тиме се остварује одрживи развој подручја који се огледа у напретку друштва уз очување и заштиту природе.

Заштита животне средине подразумева поштовање свих општих мера заштите животне средине и природе као и свих техничко-технолошких мера и прописа утврђених законском регулативом и условима надлежних органа. У том контексту, мере заштите животне средине су усмерене на заштиту основних чинилаца животне средине: воде, ваздуха и земљишта. Посебну пажњу треба посветити проналажењу најпогоднијих решења за:

- Проблем отпадних вода;
- Решавање проблема отпада са опасним и штетним својствима;
- Смањење нивоа буке, увођењем режимског зеленила и измештањем саобраћајница;
- Подизање заштитних појасева и зона дуж водотокова, саобраћајница;
- Заштита и очување пејзажних вредности и шумских предела;
- Заштита и очување појединачних, вредних стабала, према условима Завода за заштиту природе Србије,
- Процена утицаја за све објекте који могу имати значајне утицаје на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС број 135/04) и Закону о заштити животне средине (Сл. гласник РС број 135/04).
- Увођење контроле квалитета животне средине.

Заједно са припремом Програма за израду плана, започиње процес еколошке валоризације и заштите овог простора према важећој законској регулативи. Овај процес обухвата спровођење процедуре доношења Одлуке о изради стратешке процене утицаја Плана на животну средину, којом

се верификује општи режим коришћења и заштите простора, као и потреба израде посебних Процена утицаја на животну средину појединих пројеката и програма, уколико њихова реализација може изазвати значајнији утицај на окружење (у складу са важећим Законима о заштити животне средине, Процени утицаја на животну средину и Стратешкој процени утицаја, Сл. гласник РС бр. 135 / 04).

2.4.6. ЕВИДЕНТИРАНА И ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА И НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА

Природна добра

Према условима Републичког завода за заштиту природе на територији саме варошице и у простору обухваћеном планом, нема заштићених природних добара. Најближе заштићено природно добро, резерват природе „Велики Штурац“ налази се на удаљености 700-800м од границе обухвата плана.

Непокретна културна добра

За потребе израде плана, надлежни Завод за заштиту споменика културе Краљево урадио је елаборат „Прилог заштите културног наслеђа за План општег уређења планине Рудник“ - јула 2009. Њиме је пописано 25 археолошких налазишта, 8 споменика и 2 објекта са споменичким вредностима, који се налазе у обухвару плана. Такође, прилогом су предвиђене и мере заштите ових добара.

Смернице за спровођење плана

Мере заштите непокретних културних добара подразумевају, на првом месту, континуирани рад на евиденцији, истраживању и вредновању појединих објеката, споменичких, археолошких и амбијенталних целина, знаменитих места и других вредности културне баштине и спровођење процедуре утврђивања непокретних културних добара која су евидентирана кроз овај план.

Нагласак је дат на потребу пажљивог приступања свим врстама радова, како би се у највећој мери заштитила многобројна знана и очекивана археолошка налазишта, којих на овом подручју евидентно има. Уз очување и унапређење природног окружења и лепота, постоји могућност за успостављање јединственог археолошког парка, као посебне атракције у туристичком смислу. Уз то, могуће је комбиновати археолошка налазишта са савременим садржајима (нпр. хотелима), као што је то успешно урађено на многим другим местима.

Такође треба сачувати споменичка обележја, као и грађевинске објекте који се дају у списковима који следе.

У даљој заштити културног наслеђа незаобилазна је израда планова нижег реда, којом би био настављен рад на детаљној валоризацији евидентираних објеката и целина градитељског наслеђа, које се налазе у зонама планирања и који ће се на погодан начин интегрисати у савремени живот, уз утврђивање одређених мера правне и техничке заштите, као и ревитализације.

За проглашена и непокретна културна добра која уживају претходну заштиту (споменике културе, просторне целине) у оквиру Плана, утврђују се следеће мере заштите:

За утврђена непокретна културна добра:

1. Мере техничке заштите оквирно и у најширем смислу одређене су самом Одлуком, односно Решењем о утврђивању.

2. Власници односно корисници непокретног културног добра дужни су да пре предузимања било које врсте интервенције на објекту (инвестиционо одржавање, реконструкција, адаптација, санација и ревитализација) поднесу надлежном Заводу за заштиту споменика културе захтев за добијање Решења о предузимању мера техничке заштите.
3. Власници односно корисници објекта дужни су да по добијању решења о предузимању мера техничке заштите надлежног Завода за заштиту споменика културе, израде пројектну и пратећу техничку документацију у свему према датим условима, као и да на исту прибаве решење о сагласности истог Завода.
4. Мере техничке заштите првенствено се издају у циљу враћања објекта у аутентично стање и подразумевају уклањање неодговарајућих објеката и садржаја.
5. У циљу стварања неопходних услова за савремено коришћење објекта, као и где се по процени стручњака надлежног Завода за заштиту споменика културе могу дозволити одступања од аутентичног габарита и изворног изгледа, мере техничке заштите су таквог карактера да се не наруши аутентични изглед објекта.
6. У заштићеној околини утврђених НКД издају се услови за предузимање мера техничке заштите:
7. нове грађевине треба да буду у контексту са НКД – пожељно је да нове грађевине архитектонски одражавају наше време, али њихов однос према НКД мора бити такав да их не угрожава;
8. не сме се дозволити градња нових објеката који би заклањали и угрожавали визуру утврђеног НКД, осим у случајевима када се таквом градњом добијају нови, вредни амбијенти.
9. На објектима у заштићеној околини за издавање услова за предузимање мера техничке заштите и других радова није основни критеријум задржавање аутентичности, мада је то и даље битан критеријум, али се мере техничке заштите издају кроз сагледавање целокупног простора и свих објеката на њему.
10. За заштићени простор обавезно је урбанистичко и комунално решење у сарадњи са надлежним Заводом за заштиту споменика културе.
11. Тенде и рекламе се могу поставити уз дозволу и по условима надлежне службе заштите.
12. У заштићеном простору не дозвољава се постављање надземних и ТТ водова.
13. Не дозвољава се постављање монтажних киоска.
14. Не дозвољава се постављање контејнера, као ни депоновање било каквог отпадног материјала.
15. У просторним целинама постојање и режим саобраћаја се регулишу уз дозволу и по условима надлежне службе заштите.
16. Рушење објеката у заштићеној околини може се вршити уз дозволу и по условима надлежне службе заштите.

За непокретна културна добра која уживају посебну заштиту – археолошка налазишта (непокретна културна добра која се штите као евидентирани археолошки локалитети и налазишта, морају се посебно заштитити) према следећим условима:

1. Забрањује се неовлашћено копање, одношење камена и земље са налазишта на утврђеним парцелама;
2. Власници односно корисници не смеју изводити грађевинске и друге радове којима би се променио облик терена. Неопходно је да се претходно изврше археолошка истраживања од стране и о трошку надлежне државне институције, а да се потом очува изворна матрица и вегетација;
3. Није дозвољено складиштење никаквог материјала на налазиштима, а самим тим обавезно је уклањање истог, у случају постојања;
4. Не дозвољава се градња објеката трајног или привременог карактера, који нису у функцији КД;
5. Забрањује се промена конфигурације терена;
6. Забрањује се промена вегетације на терену локалитета, као и превлачење стабала преко њега;
7. Забрањује се неовлашћено прикупљање археолошког материјала са локалитета;
8. Забрањује се одлагање и просипање отпадних и штетних материја по локалитету;
9. Забрањује се одношење надгробних споменика и прекопавање некропола;
10. Неопходни објекти инфраструктуре могу се постављати само уз надзор и услове надлежне службе заштите.

Због још увек археолошки неистраженог простора, планом ће се одредити зоне у којима ће приликом извођења земљаних радова морати да присуствују археолози.

НКД са споменичким вредностима утврђена непокретна културна добра:

1. Кућа Вилијама Хермана (Шумска кућа)
2. Зграда комуналног предузећа „17 септембар“

НКД која уживају посебну заштиту – археолошка налазишта* :

1. Локалитет Велики Штурац/Старо Рудничко гробље
2. Локалитет Малињак/Салаши
3. Локалитет Мађарско гробље
4. Локалитет црква св. Ђорђа
5. Локалитет Црквина
6. Локалитет Стационар
7. Локалитет Градови и Насеље

* Без обзира што неки од локалитета можда нису у обухвату, дајемо комплетан списак заштићених локалитета.

8. Локалитет Миса
9. Локалитет Вијуљ
10. Локалитет Турска калдрма
11. Локалитет Турско гробље
12. Локалитет Стубло
13. Локалитет Пумпна станица
14. Локалитет Ушће Јаворића у Градски поток
15. Локалитет Пећина
16. Локалитет Прлови
17. Локалитет Прљуша, Мали Штурац
18. Локалитет Станица противградне заштите
19. Локалитет Средњи Штурац
20. Локалитет Селаковића ливаде
21. Локалитет Трновите лазине
22. Локалитет Ливадица
23. Локалитет Точила
24. Локалитет Азна
25. Локалитет Стара шљачишта

Споменици:

1. Споменик борцима револуције у насељу Колонија
2. Споменик Арсенију Ломи
3. Споменик Завет младости борцима слободе
4. Споменик Арсенију Ломи у насељу Мали рај
5. Спомен-обележје посвећено Адаму Никићу
6. Спомен-обележје посвећено борцу Мирку Здравковићу
7. Спомен-бисте првоборца Тадије Поповића и Жарка Гемаљевића
8. Споменик Првој шумадиској бригади
9. Спомен-плоча на Вијуљу

2.5. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАДОВА У ОКВИРУ АНАЛИЗЕ

На основу анализа проистекле су следеће препоруке и могућности за планирање даљег урбаног развоја насеља:

Насеље има повољан и значајан положај, што решењима плана треба потцртати и што ће битно и позитивно утицати на његов развој:

- добар саобраћајно-географски положај: близина (М22 – „Ибарска магистрала”, регионални пут Р126 и близина планираних путева Београд – Јужни Јадран и Мали Пожаревац – Таково),
- атрактивни туристички локалитети непосредног окружења, као и простори очуваног еколошког капацитета (планина Рудник, манастири Враћевшница и Вујан, историјска места Таково и Савинац...) утичу не само на релативно повољан и позитиван еколошки аспект, већ као туристичка одређишта и на привредни развој насеља (производња хране, еколошки програми и сл.).

Број становника у захвату плана имао је раст до 1981, а пад у претходном периоду, што је тренд који ће се наставити уколико се нешто не предузме. Очекивани број становника 2025. године износио би око 3.000, уз равномерно повећање у свим добним групама, уколико се подручје буде плански развијало. Број домаћинства би се са 600 увећао на крају планског периода на 900, у чему би највеће учешће имала четворочлана, троочлана и двочлана домаћинства.

Очекује се оживљавање привредне делатности и у складу са тим на подручју Плана треба обезбедити око 500 радних места, са доминантним учешћем у секундарном и терцијарном сектору (иницирати и реализовати развојне програме из области мале привреде) и интензивним запошљавањем у привредно-услужним делатностима. У наредном периоду народни доходак по становнику у односу на Србију требало би да буде изнад просека.

Развојне могућности с аспекта саобраћајне и комуналне инфраструктуре су позитивне. Програмом инфраструктуре анализиран је достигнути ниво опремљености насеља свим врстама комуналне инфраструктуре и пратећих објеката. Постоје сви предуслови за даљи развој инфраструктуре која ће бити у стању да прати развој насеља и задовољи све његове потребе у планском хоризонту. Извориште водоснабдевања располагаће довољном издашношћу за задовољење потреба насеља за водом тек по изградњи акумулација у оквиру регионалног система водоснабдевања „Рзав”, на који би насеље требало да се повеже, или након изградње система за коришћење локалних извора.

Планирани концепт саобраћаја насеља омогућава надградњу у захвату плана, односно повезивање на инфраструктурне коридоре у ширем окружењу.

Рудник има значајно културно наслеђе; у циљу очувања идентитета насеља, квалитетне урбане реконструкције и ревитализације, културно наслеђе треба интегрисати у савремене токове живота кроз највиши степен заштите.

Ограничња се односе на услове Агенције за контролу летења (зоне строге забране градње), као и са аспекта природних услова, зависно од морфологије (просторна ограничења за градњу), услова из геолошке карте и могућност сеизмичких потреса. Такође, према Закону о јавним путевима, потребно је предвидети заштитне појасеве око саобраћајница: за саобр. I реда 20m од ивице коловоза, за државне путеве II реда 10m и за општинске путеве 5m.

Неопходна је и помоћ државе у активностима усмеравања страних инвеститора на ово подручје, оживљавању постојећих капацитета, изградњи инфраструктуре и др.

У припреми и изради Плана просторног развоја Србије потребан је значајнији приступ државе у спровођењу развојних и реформских задатака када је у питању општина Горњи Милановац.

Подстицајни импулси урбанизације имаће узлазни темпо. У планском периоду афирмисати квалитативне стране урбанитета Рудника, који ће се развијати у већој мери као туристички и бањски, а незнатно као привредни, трговачки, културни, просветни и здравствени центар.

3. КОНЦЕПТ ПЛАНА

3.1. ЦИЉЕВИ ПЛАНА

Циљ је да се уобличи економски и еколошки рационалан урбани развој насеља, усклађивањем са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и потребама дугорочног друштвеног и економског развоја, предузимањем следећих корака:

- Обнова основног планског документа насеља и прилагођавање решења Закону о планирању и изградњи;
- Планско одређење Рудника као већег насеља, у оквиру општине, регије и Републике Србије у складу са Просторним планом Републике;
- Валоризација и планска подршка специфичним предностима ширег положаја насеља – туристички потенцијали: бројне природне (рељеф, биљни и животињски свет), и антропогене вредности (споменици културе и очувани објекти градитељског наслеђа), као и атрактивност понуде самог насеља – омогућавају развој комплементарних привредних делатности: саобраћаја, трговине, угоститељства, мале привреде, занатства, услужних делатности, туризма;
- Формирање јединственог грађевинског подручја, са урбаним целинама, системом центара, јавним објектима и комуналном опремом. Афирмација културно-историјског језгра насеља. Могућност прилагодљивог и вишенаменског коришћења простора и физичких структура у оквиру становања, центара и пословних делатности, ради проширења активности и запошљавања на ширем простору насеља;
- Формирање услова за боље коришћење простора, пре свега природних потенцијала и планираних структура у раздобљу остваривања плана, у складу са начелима одрживог развоја и европским стандардима;
- Очување објеката насељске опреме са проширењем, посебно за одговарајуће програме спорта и рекреације, зеленила и образовања, који прате развој насеља;
- Очување простора, објеката и инфраструктуре производних комплекса, функционисање, декомпоновање и стварање услова за нове програме. Формирање нове пословне зоне поред регионалног саобраћајног правца и шравца ка ауто путу. Простори за развој малих и средњих предузећа, мале привреде и производног занатства;
- Развој интерне и екстерне саобраћајне мреже;
- Комплетирање и развој техничке инфраструктуре (посебно: систем за одвођење атмосферских вода и водоснабдевања, регулација водотокова, систем даљинског грејања) која обезбеђује квалитетне услове живота и одговарајући стандард услуга и рада;
- Заштита и уређење животне средине, очување еколошког капацитета (рубни предео, развој урбане екологије: зелене површине и шуме у захвату, уређени зелени и партерни простори и објекти, надградња система спортских објеката, утврђивање правила грађења за све намене). Трајно решење актуелних комуналних објеката (гробље, комунална зона...);
- Формирање планске основе за нови просторни, функционални, пословни и еколошки систем као подлоге за програме развоја у планском периоду;

3.2. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА

Подела површине обухваћене планом на грађевински реон и остало земљиште

Намена простора у захвату плана, заснована је на дугорочној пројекцији демографског и друштвено-економског развоја, могућностима које пружају природни и створени чиниоци простора и потребама насеља, а у складу са постављеним циљевима.

При планирању глобалних односа потребног земљишта за појединачне основне функције, примењени су до сада код нас познати нормативи и критеријуми, за насеља мале величине, уз њихово прилагођавање специфичностима Рудника.

Основну намену простора (територије плана) чини **грађевински реон и остало земљиште**. У оквиру грађевинског реона дефинисано су **јавно грађевинско земљиште и остало грађевинско земљиште**. Остало земљиште је продуктивно земљиште (пољопривредно и шумско). Водно земљиште билансирано је највећим делом у оквиру осталог земљишта.

Укупна површина подручја плана износи 2.676 ха.

ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА

Основна намена простора	Постојеће стање (ха)	%	планирано до 2025.	%
Грађевинско земљиште/ грађ. реон	46	1,72	187	7
Остало земљиште	2.630	98,28	2.489	93
УКУПНА територија	2.676	100	2.676	100
Обухват варошице Рудник	148	5,53	187	7
Број становника	1.700		3.000	

Из табеле се лако види да се обухват варошице неће много повећати, али ће се повећати изграђеност у тим границама.

3.3. ПРЕЛИМИНАРНА ПОДЕЛА ПРОСТОРА У ЗАХВАТУ ПЛАНА НА ЦЕЛИНЕ

Ради очувања карактера и специфичности простора у захвату плана, посебно ради побољшања опште урбане и просторне структуре у грађевинском и осталом земљишту, одржање и побољшање укупног еколошког капацитета, извршена је прелиминарна подела на обухвата плана на целине, које захтевају посебне услове и режиме заштите, уређења и коришћења земљишта.

Целине представљају препознатљиве урбанистичке и еколошке просторне јединице дефинисане на основу положаја, природних карактеристика, створених вредности и планских поставки. Већина целина се налази у планираном обухвату варошице, две се граниче са њом, али јој не припадају, једна обухвата скијалиште, једна истражно поље рудника олова и цинка, једна заштићену зону, једна зону око планиране магистрале, а сав остали простор се сматра једном целином у којој преовлађује остало земљиште (обрадиво земљиште, шуме итд.) и која се неће посебно описивати, нити обрађивати планом.

Кроз даљу разраду целине је могуће даље поделити на мање просторне и функционалне јединице. **За сваку од наведених целина потребно је израдити посебан план детаљне регулације, осим ако у опису целине није другачије речено. У оквиру захвата плана формирано је 18 целина:**

Целина 1: обухвата центар насеља са брдом на коме је црква (око 34,5 ха). Ту ће се одвијати најважнији део друштвено-културног живота, образовање, али и становање са туризмом. Зоне становања се могу проширити на брду испод цркве, уз претходно уређење саобраћајница. Постојеће становање у центру подразумева реконструкцију уз погушћавање, надградњу, промену намене у пословни простор и изградњу на неизграђеним парцелама.

Предлаже се концентрација услуга за намене сагласне центру, додавање садржаја туристичке понуде (хотели, пансиони, ресторани, кафеи, посластичарнице, продавнице...) и приоритетно уређење јавног паркиралишта испод пијаце; саобраћајнице која би спојила центар са домом здравља, као и уређење потока.

Простор непосредно око цркве би требало уредити у виду парка.

Целина 2: обухвата фудбалско игралиште, дом здравља, управни комплекс рудника олова и цинка и насеље Колонија. У случају да се фудбалско игралиште измести на простор где је сада бетоњерка „Мезулана“, за овај простор би морао да се уради план детаљне регулације, а на месту игралишта би могао да буде хотел. У сваком случају би требало сачувати ивично зеленило уз улицу.

Целина 3: обухвата падину између пута Р126, пута за флотацију и каменолома „Мезулана“ (око 4,5 ха). Планирано је да се читава користи за изградњу нових хотелских садржаја, а простор који није изграђен треба уредити у служби хотела или као парк. Пре него што се крене у привођење намени ове целине (и свих осталих до 6.), требало би направити нову саобраћајницу која би спојила Р126 и пут за флотацију, а којом би се кретали камиони.

Целина 4: обухвата простор између Колоније и малог викенд насеља (око 6,7 ха), а планирано је да се читава користи за изградњу нових хотелских и угоститељских садржаја, а простор који није изграђен треба уредити у служби хотела или као парк/шуму.

Целина 5: обухвата простор уз пут ка флотацији (око 10 ха), а састоји се из три подцелине: викенд-насеља, заштитне шуме и хотелског дела. Све остало важи као и за целину 4.

Целина 6: је у свему слична целини 5, осим што би дошла као последња фаза изградње, у фази када престане експлоатација у руднику олова и цинка.

Целина 7: представља викенд-насеље (око 16,5 ха) које је ван обухвата варошице, али се граничи са њом. Детаљним планом би требало одредити парцелацију и услове изградње, која би морала да буде у складу са постојећим стањем, како у погледу заузетости и уређења простора, тако и у погледу спратности.

Целина 8: подручје садашњег каменолома „Мезулана“ (око 8,5 ха), које би се требало искористити у друге сврхе. Ископ би могао да се употреби као резервоар за воду (300-400.000 m³), део литица би могао да послужи за постављање соларних колектора (што би са резервоаром могло да представља систем за грејање читавог насеља), а део би могао да се претвори у тренинг-центар за планинарење. Део ископа се може користити и као паркиралиште за све околне хотеле. Пре израде плана детаљне регулације би требало урадити озбиљну студију изводљивости и оправданости којом би се провериле поменуте (а и неке друге) могућности ове целине. Простор где је сада дробилица камена и бетоњерка треба рекултивисати и претворити у парк или шуму, или се на њега може изместити фудбалско игралиште, у ком случају би у простору копа могли да се граде хотелски садржаји, поготово ако се за исто користи и простор садашњег фудбалског игралишта.

Целина 9: (око 15 ха) је најзападнији део варошице, делимично већ изграђен. Није планирана никаква нова изградња у овој целини, осим тамо где је могуће извести прикључак на нову канализациону мрежу.

Целина 10: (око 19 ха) обухвата западни део варошице око пута Р203 и до постојеће и планиране трасе Р126. Главна намена овог простора било би једнопородично становање мале густине (са могућим погушћавањем ка вишепородичном), а све у складу са конфигурацијом и својствима тла, као и постојећим грађевинама.

Целина 11: (око 27 ха) обухвата северни део варошице, између Велике Кеље и планиране трасе пута Р126. У овом простору би се развијало једнопородично становање мале густине, као и проширење месног гробља. Уз трасу Р126 је планирано заштитно зеленило.

Целина 12: (око 22 ха) обухвата североисточни део варошице, „Мали рај” и околне пределе. Овде је планирано задржавање углавном становања са сродним наменама (мањи пансиони, викенд-куће и сл.) у малој густини. Простор који сада заузимају погон ЈКП и МК „Рудник” остао би са истом наменом, или као нека друга, еколошки прихватљива индустрија. Посебан нагласак у овој целини би требало дати на уређење отворених водотокова потока, који би требало да буду украс читавог насеља. Такође би било веома важно планом редефинисати уличне профиле и нове улице, како би могли да задовоље новонастале потребе.

Целина 13: (око 11,5 ха) обухвата део варошице северно од центра, уз стару трасу пута Р126. Намена је једнопородично становање мање густине, а уз нову трасу Р126 планирано је заштитно зеленило.

Целина 14: (око 100 ха) се налази уз пут Р126, од Бућиног гроба до „Мезулане”. Ово је зона у којој је забрањена свака градња, осим реконструкције постојећих објеката, ради заштите амбијенталне целине прилаза Руднику. Није потребно радити план детаљне регулације за ову целину, али је потребно вршити сталан инспекцијски надзор, а пре тога сачинити тачан снимак постојећег стања.

Целина 15: (око 32 ха) представља истражно-експлоатационо поље рудника олова и цинка, где ће се вероватно у будућности експлоатисати руда. Због овога је неопходно да се очува и унапреди шумски појас који је окружује. Није потребно радити план детаљне регулације за ову целину.

Целина 16: (око 140 ха) обухвата планирано скијалиште на Руднику, испод врхова Средњи и Мали Штурац, у увалама према Теферичу и Стублу. За ову целину потребно је изградити студију изводљивости и оправданости, као и пројекат скијалишта и жичара. Планом су дате могуће трасе скијалишта и жичара, које би могле да функционишу у доба ниског, али и у доба високог снега (са међустаницама на 790-800 мнв). Такође, у случају потребе градње жичара у примарној зони навигационих и телекомуникационих предајника, потребно је студијом доказати да градња неће утицати на распрострањење сигнала, ради добијања сагласности од власника предајника.

Целина 17: (око 30 ха) представља планирану трасу (заједно са заштитним појасом) магистралног пута М. Пожаревац – Таково, коју смо изместили ради заштите варошице Рудник од буке и аерозагађења. Потребно је урадити детаљан пројекат којим би се овај путни правац трасирао поново, у складу са овим планом и у складу са потребом да се заштите највреднији амбијенти и насеља.

Целина 18: (све остало) у којој преовлађује остало земљиште (пољопривредно земљиште, шуме итд.) и у којој се не дозвољава никаква нова градња ван постојећих пољопривредних домаћинстава, а у њима само за потребе реконструкције постојећих објеката, или проширења капацитета за пољопривреду. У случају градње за потребе сеоског туризма, дозвољено је градити нове грађевине само у оквиру постојећих домаћинстава, али искључиво уз примену савремених начина градње који обезбеђују очување природе (нарочито у погледу

збрињавања отпадних вода, енергетских својстава кућа и сл.). Наравно, нема потребе да се за ову целину уради посебан план детаљне регулације.

3.4. ПРЕДВИЂЕНИ ГРАЂЕВИНСКИ РЕОН

Површина планираног грађевинског реона износи 182 ха. Већа потрошња грађевинског земљишта по становнику — $600 \text{ m}^2/\text{становнику}$ — последица је специфичности насеља: велике површине зеленила (паркови, зеленило специфичног карактера) и становања малих густина.

Структуру коришћења грађевинског реона чини:

Јавно грађевинско земљиште 10 ха

- објекти и површине за јавну употребу: образовање, здравство, дечја и социјална заштита, управа, култура и информисање, администрација и управа, спорт и рекреација, комунални објекти, посебне намене, зеленило, и др., коридори и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Остало грађевинско земљиште 172 ха

- становање, привређивање (радне зоне и мешовито пословање), услуге, верски објекти.

У оквиру ових намена додатне намене су дозвољене под одређеним условима, кроз правила уређења и правила грађења.

3.4.1. ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

Опремање насеља објектима за јавне потребе усклађено је са препорукама из ППРС.

Поред површина јавног грађ. земљишта, ове намене се као вид комерцијалног пословања (приватне школе, обданишта, одмаралишта, амбуланте, спорт итд.) могу развијати на погодним локацијама у зонама становања и привређивања, према важећим нормативима и под условом да ни по једном аспекту не угрожавају основну намену у оквиру које се развијају.

3.4.1.1. ОБРАЗОВАЊЕ

Основно образовање

Изградња основних школа у планском периоду, одвијаће се према следећим критеријумима:

- учионички простор	$2 \text{ m}^2/\text{ученику}$
- школски простор	$8 \text{ m}^2/\text{ученику}$
- школски комплекс	$25\text{-}30 \text{ m}^2/\text{ученику}$

Према демографској пројекцији до 2025 год. на територији плана, са гравитационим подручјем, живеће око 200 деце узраста 7-14 година. Постојећа површина комплекса (1,2 ха) задовољава потребе очекиваног броја ученика за рад у две смене, чак и кад се додају деца предшколског узраста (јер вртић и школа деле исто двориште). Постојећа школа задржава се на постојећој локацији уз побољшање услова рада, кроз доградњу спортске сале, реконструкцију, адаптацију и опремање савременим средствима, према прописаним условима.

Средње образовање

У Руднику нема објеката средњошколског образовања и према препорукама Просторног плана РС не планирају се.

Високо и више образовање

У Руднику нема објеката високог и вишег образовања, а према препорукама Просторног плана РС, не планирају се. С обзиром на реформе школаства, и потребе за флексибилним и динамичним планирањем за потребе оснивања одговарајуће више школе или одређених одељења високог образовања у планском периоду, могућа је промена намене постојећих или изградња нових објеката у оквиру других намена и зона, као и прерасподела површина у оквиру школског комплекса.

Предстојеће реформе школаства у наредном периоду, условиће и власничку трансформацију. Приватне школе (уколико се укаже потреба за њима) могу да буду у зонама становања, терцијалних делатности односно зонама секундарних делатности (стручне средње школе или одељења високог образовања у комплексима фабрика, користећи постојећи адаптиран или новопланирани грађевински фонд).

3.3.1.2. ЗДРАВСТВО

Здравствена делатност на подручју Плана обављаће се на примарном и секундарном нивоу здравствене заштите:

Здравствена делатност на примарном нивоу

Здравствена заштита на примарном нивоу заштите одвија се преко **Дома здравља уз употпуњавање мреже објеката примарне здравствене заштите** према критеријумима и нормативима који се односе на број становника територије коју опслужују, тако да се омогући равномерна покривеност примарне здравствене заштите на целој територији плана.

Здравствене станице или амбуланте са апотекама развијаће се према потребама у локалним центрима или на погодним локацијама у оквиру насеља, у складу са бројем становника који им гравитира према нормативима:

- површине објекта - 0,04-0,05 м²/становнику
- површина земљишта - 0,2 - 0,3 м²/ становнику

Дом здравља опремаће се и побољшавати услове рада према могућностима локације, која потпуно задовољава планирани пораст броја становника. Здравствени програм подразумева и развој приватне праксе који се одвија уз задовољење прописаних услова и норматива.

Здравствена делатност на секундарном нивоу

Здравствена делатност на секундарном нивоу спроводи се у општинском центру преко **опште болнице**.

3.4.1.3. ДЕЧЈА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Дечја заштита

Изградња објеката дечје заштите у захвату Плана планира се према следећим критеријумима:

- укупан број становника

- број корисника (укупан број становника до 6 година)
- обухват (број корисника установа)
- величина установа (8-10 m²/кориснику)
- површина земљишта (25-30 m²/кориснику)

У 2025. години, очекује се укупно око 120 деце узраста до 6 година, деčјом заштитом обухваћено је око 50% (постојећи проценат) тј око 60 деце – корисника деčјих установа. За очекивани број деце у планском периоду, потребна је укупна површина од најмање 600 m² објеката и око 0,18 ха земљишта. Сада постојећи вртић у нема довољну смештајну површину, а има довољно дворишног простора. Требало би размотрити проширење вртића, или градњу новог, сходно порасту броја становника.

	КРИТЕРИЈУМИ	2008.	2025.
1.	Број корисника	40	60
2.	Број објеката	1	1
3.	Капацитет по објекту	40	60
4.	Површина објекта (m ²)	300	500
5.	m ² обј./кориснику	7,5	8,3
1.-6.	УКУПНО земљиште	заједно са ОШ	заједно са ОШ

Рекреативне површине за најмлађе предвиђене су у оквиру паркова, градских блокова, у локалним спортским центрима итд.

Социјална заштита

На подручју Плана не планира се градња посебних садржаја за социјални рад, али се препоручује отварање општинске канцеларије која би се овиме бавила.

Домови за старе се могу градити у оквиру површина намењених становању.

Социјално становање планирати по потреби у оквиру зона становања средњих густина, према потребама.

3.4.1.4. КУЛТУРА, ИНФОРМИСАЊЕ

Култура

Постојећи објекат културе (дом културе), са пратећим наменама услуга, управе и осталим јавним функцијама, задовољава потребе варошице у том погледу.

Неки од објеката, који су намењени туризму, као и објеката школске сале у изградњи, могу да приме функције културе. Објекти културе свих нивоа (галерије, клубови, аматерска друштва) могу да буду у оквиру центра, али се могу тачкасто распоредити и у склопу стамбених зона. Нарочито погодни простори за намене културе су објекти школске сале, хотела, посебно што се налазе у центру, јер омогућавају комерцијализацију културно-историјског језгра. Валоризацијом и уређењем старог језгра варошице и трга формирали би се услови за развој специфичних културних програма.

Простор зелене пијаце би се потпуно преуредио, тако што би се испод садашње пијаце формирало месно паркиралиште у два или три нивоа, а изнад тога би се, у нивоу са постојећим

градским тргом, уредио вишенаменски плато. Он би се користио као пијаца недељом пре подне (након чега би се тезге склапале склањале), а ван тога као отворена позорница и трг.

Од изузетног значаја је развој постојећих, традиционалних и нових културних манифестација које чувају идентитет варошице, јер њима Рудник ствара слику која га чини значајним и препознатљивим у ширем окружењу.

Намене културе у приватном власништву могу се реализовати у свим наменама према утврђеним нормативима и под условом да не угрожавају претежну намену у оквиру које се развијају.

Информисање

Сви објекти информисања, у јавном или у приватном власништву, могу да буду грађени у оквиру центара свих нивоа или у оквиру других намена према условима из Плана.

Укупна планирана површина намењена култури износи око 0,4 ха.

3.4.1.5. УПРАВА И АДМИНИСТРАЦИЈА

Општински центар има одговарајући значај и у судству и управи, а у насељу Рудник постоји канцеларија месне заједнице, која се задржава на садашњем месту. Потребни објекти ове врсте градиће се у центру, у складу са потребама, мада се претпоставља да ће са развојем електронске управе потпуно нестати потреба за посебним просторима овог типа.

3.4.1.6. ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Комплекси посебне намене у грађевинском подручју за сада не постоје. У даљој околини (на рубу обухвата плана) постоји предајно-пријемни центар Рудник, за који су добијени услови о величини његове заштитне зоне, у складу са Законом.

3.4.1.7. КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ

Планираним садржајима ће степен комуналне опремљености и санитарно-хигијенски услови планског подручја бити подигнути на виши ниво у складу са потребама насеља.

Гробља

Према нормативу, потребно је обезбедити 4,0 m² по становнику, односно 0,67 ха нове површине. Планира се проширење гробља на постојећој локацији, тако да његова укупна површина буде 1 ха.

Пијаце

У простору обухваћеном планом се планира постојање само зелене пијаце, која би се уредила вишенаменски, према ономе што је речено у пасусу у култури (3.4.1.4).

Ветеринарска станица — постоји у општинском центру, у Руднику се не планира, јер је довољно да постоје одговарајућа амбуланта и апотека, а што не захтева посебне просторе у плану. Таква делатност може да се одвија у структурама осталих зона.

Зграда управе Комуналног предузећа задржава се на постојећој локацији у ширем центру насеља. Ова намена билансирана је кроз зграде Управе.

Ватрогасни дом постоји у седишту општине, на локацији удаљеној око 15 km. Према споразуму МУП Србије и рудника олова и цинка (који има законску обавезу да држи ватрогасну службу због коришћења експлозива), у саставу рудника се налази један ватрогасни камион чији је власник МУП, али га рудник одржава. Тај камион је намењен примарном гашењу свих пожара у ближој околини, док не стигну екипе из Гор. Милановца. Због тога није потребно посебно формирати ватрогасну станицу или дом на Руднику.

Депонија комуналног отпада се налази ван захвата плана и представља трајно решење управљања комуналним отпадом за целу општину.

Гробље за угинуле животиње и кућне љубимце се не планира у захвату плана.

Комунални објекти	положај	површина (ха)
Гробља : Насељско гробље	целина 11	1
Зелена пијаца	целина 1	0,3
Комплекс комун. предузећа	целина 12	0,5
	УКУПНО	1,8

3.4.1.8. СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Развој спорта, активне и организоване рекреације подразумева мрежу спортских терена различитог ранга који функционално и садржајно задовољавају потребе свих категорија становника. Подручје плана покривено је мрежом спортско-рекреативних површина.

Школски спортски центар

Развија се у оквиру постојећег комплекса, а служиће и за потребе целог насеља. Садржи спортску салу у којој се може играти кошарка, одбојка и сл, и игралишта за кошарку, рукомет, мали фудбал и тенис.

Фудбалско игралиште

Планирано је да фудбалско игралиште остане на месту на коме се сада налази, мада је могуће и његово измештање на простор где се тренутно налази бетоњерка, у ком би се случају садашњи простор игралишта могао искористити за градњу хотелских садржаја.

Игралишта уз Центар деčјих одмаралишта

Намена остаје иста, а на простору се може доградити још неко спортско игралиште (ако је потребно), или се могу направити игралишта са справама за децу.

Базен

Сматрамо да би базен требало приватизовати, што би довело до тога да се исти реконструише и да коначно поново буде у употреби. Простор око базена треба уредити, поготово обезбедити и уредити падине испод базена на којима се деца зими санкају и скијају. На простору изнад базена би била полазна станица жичаре-седежнице, која би водила до Малог Штурца (а можда и до средњег, уколико се докаже да њена градња не омета предајнике контроле лета).

Скијалиште

Дато је као посебна целина ван насеља, на северним падинама Рудника, испод врхова Средњи и Мали Штурац, према Теферичу и Стублу. Планом је предвиђено да има 11 стаза и 5 жичара, од којих би једна била седежница и водила од насеља до врха планине (користила би се и лети, јер је видик са ње изванредан), а остале би биле типа „печурка” или „сидро” и користиле би се само за скијање.

Скијалиште би било организовано у две зоне:

- зона „високог снега” изнад 790-800 mпв, која би радила у већем делу сезоне.
- зона „ниског снега”, која би радила само када има снега на нижим деловима планине.

У пределу Стубла би било могуће направити брану и вештачко језеро које би се могло користити као резервоар воде за одржавање снега на стазама (слив језера би био око 165 ха), а језеро би се могло користити и лети за водене спортове (површина језера би била око 3 ха).

Локални спортско-рекреативни центри

Нису посебно планирани, јер постојећи и планирани месни центри задовољавају потребе за спортом читавог насеља. У оквиру **локалних (насељских) паркова и линеарног зеленила уз потоке** планирати просторе за рекреацију, а уз стазе здравља које спајају варошицу и планину планирати трим справе.

Остали терени (блоковска игралишта, дечја игралишта) као мале површине за рекреацију (активну и пасивну) дефинишу се разрадом плана, и обавезни су садржаји за становништво из непосредног окружења.

категорија	целина	површина (ха)
Школски спортски центар	1	0,7
Фудбалско игралиште	2	2,2
Игралишта уз Центар дечјих одмаралишта	4	1,1
Базен	1	2,0
Скијалиште	16	140,0
Језеро	16	3,0
	УКУПНО	149,0

3.4.1.9. ЗЕЛЕНИЛО

Концепција уређења зелених површина заснива се на максималном задржавању аутохтоних врста, повећању учешћа зеленила свих категорија, планирањем нових зелених површина и њиховим одрживим коришћењем.

Структуру зеленила на територији Плана чине две основне категорије зелених површина: зеленило у грађевинском подручју и зеленило ван грађевинског подручја.

А. Зеленило у грађевинском подручју

Категоризацију и структуру зеленила у грађевинском подручју условиле су специфичности простора и функција зелених површина. Зеленило је категорисано и сврстано у следеће категорије:

Паркови

- Школски парк, постојећи мањи парк у центру насеља, испред школе.
- Парк у колонији, постојећи парк уз управну зграду и колонију рудника.

Кроз план ће се дефинисати услови уређења за сваки парк посебно, према локацијским карактеристикама.

Насељаски паркови

Насељаски паркови су планиране зелене површине углавном на месту урбанизованих делова насеља, у грађевинском подручју, који су уређени, са зеленилом као доминантном наменом.

Дозвољени су садржаји за активну и пасивну рекреацију, и контролисана изградња услужних садржаја у парку колоније, који треба проширити, како би имао приоритетно функцију заштите, тј. изразиту еколошку вредност за непосредно окружење.

Зеленило специфичног карактера, размештено је на целој територији плана. То су пре свега: зелене површине на великим нагибима и у јаругама; заштитно зеленило уз гробље, трафо станице и сл.; зелене површине у оквиру других намена које пре свега имају приоритетну заштитну функцију (у оквиру радних комплекса, школских комплекса, цркве, гробља итд.);

Линеарно зеленило

Његови основни задатаци су да: зелене површине повеже у систем зеленила у насељу, ублажи метеоролошке екстреме и допринесе повољнијим микроклиматским условима, апсорбује штетне материје и честице, утиче на пејзажни изглед насеља.

Линеарно зеленило обухвата: улични дрвореде и зеленило уз јаруге и водотокове, а тамо где услови дозвољавају, може имати и елементе пасивне и активне рекреације. Нарочито је важно да оно мора да има и заштитни карактер спречавања ерозија и клижења земљишта на стрминама.

Блоковско зеленило

Блоковско зеленило је важан део укупног зеленила у насељу. По карактеру и према капацитету може се уређивати са игралиштима за децу, мањим спортским теренима и угоститељским објектима.

Укупна површина зеленила у грађевинском подручју износи 70,0 ха (без линеарног зеленила).

Б. Зеленило ван грађевинског подручја

Представљају аутохтони шумски комплекси и пошумљене површине, као и **Излетиште Рудник**, које представља истовремено рекреативну, еколошку и туристичку зону. Уређује се као парк-шума, са стазама здравља, скијалиштем и слично. Оно је изван грађевинског подручја.

Ове површине заузимају око 1.425 ха и имају приоритетну заштитну функцију. За одржавање ових шума потребно је спроводити мере неге и заштите.

ЗЕЛЕНИЛО НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА	ПОВРШИНА (ха)
СВЕГА ЗЕЛЕНИЛО У ГРАЂЕВИНСКОМ ПОДРУЧЈУ	70,0
СВЕГА ЗЕЛЕНИЛО ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	1.425,0
УКУПНО	1.495,0

3.4.1.10. ПРИМАРНА ИНФРАСТРУКТУРА

I) САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Друмски саобраћај

Основни задатак планираног система уличне мреже је да прихвати и квалитетно опслужи локални саобраћај и то пре свега са сврхом стан-посао и да обезбеди увођење даљинског саобраћаја на најважнијим улазно-излазним правцима.

До изградње планираног аутопута Београд – Јужни Јадран (Бар), целокупан транзитни саобраћај и даље ће се водити по правцу магистралног пута (државног пута I реда) М-22 Београд-Чачак-Краљево (тзв. „Ибарска магистрала“). Рудник има везу са овом саобраћајницом, на својој јужној страни, преко Р126.

Такође, планирана је и саобраћајница Мали Пожаревац – Таково („Шумадијска магистрала“), као пут I реда (са четири траке), чији је пројекат већ урађен, али је њена траса постављена кроз долину Јесенице (где би уништила најлепше амбијенте овог краја, ван обухвата плана) и кроз само насеље Рудник (где би део трасе био у тунелу), чиме би насеље било потпуно загађено буком и издувним гасовима. Због наведеног, план предвиђа сасвим другу трасу ове саобраћајнице, чија је градња и онако већ стављена *ad acta*.

Аутопутски коридор пружа се западно од посматраног подручја, при чему ће веза Рудника са овим коридором бити у прво време остварена преко постојећег пута Р126 и магистрале М-22, а након градње Шумадијске магистрале преко ње. Изградњом аутопута Београд-Јужни Јадран, значајан део саобраћаја обављаће се овом трасом тако да ће регионални пут Р126, који пролази кроз варошицу, имати мање саобраћајно оптерећење.

У западном делу варошице планирана је обилазница, која треба да повеже овај простор у складу са планираном наменом површина и да истовремено растерети транзитни саобраћај кроз центар варошице, који ће коначно бити ослобођен теретних возила.

Остали постојећи улазно-излазни улични правци задржавају положај и функцију основних носилаца изворно-циљног и делом локалног саобраћаја

Саобраћајнице у насељу, у основи се надовезују на мрежу магистралних и регионалних путева (државних путева I и II реда) или повезују ове путеве. Ове саобраћајнице протежу се већим делом посматране територије, повезују различите насељске садржаје (рад, становање, центар, образовање и друге) и опслужују значајан део изворно-циљног и локалног саобраћаја и део транзитног саобраћаја. Саобраћајнице повезују стамбене зоне са центром и осталим садржајима, опслужују највећим делом локални саобраћај и уводе локалне путеве у варошицу.

Све новопланиране саобраћајнице треба да омогуће искоришћавање земљишта према планираним наменама, а постоји и један број шумских путева који ће морати да буду проширени и претворени у „шумске улице“ (са проширеним коловозом, тротоаром и уличном расветом).

Ваздушни саобраћај

Подручје општине Горњег Милановца, а самим тим и Рудника, према мрежи мањих и средњих аеродрома предвиђених Просторним планом Републике Србије, оријентисано је на аеродроме у Лађевцима и Прељини.

II) ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Водоснабдевање

На основу планираног броја становника и туриста и просечне норме потрошње воде од 600 l/ст/дан, потребна количина воде за пиће на крају планског периода износи $Q_{srdn} = 1,8 \text{ l/s}$, а максимална дневна око $Q_{maxdn} = 30 \text{ l/s}$.

Имајући у виду чињенице да садашњи капацитети и квалитет воде не задовољавају решење се тражи у повезивању на систем „Рзав“, што је већ поменуто. Планира се изградња око 15km цевовода и потребних пумпи и базена. Такође, уколико се покаже изводљивост, може се као техничка вода користити вода из планираног језера Стубло.

Одвођење отпадних вода

Систем за одвођење отпадних вода ће се развијати као сепаратан. Да би се прикупиле санитарне отпадне воде са целе територије насеља потребно је да се изгради око 4,2 km фекалних колектора. Осим тога треба да се уради систем за пречишћавање капацитета за најмање 3.000 корисника. Због конфигурације терена, постоји гранична линија на јужној падини до које је могуће прикључење на колекторе, због чега није планирано да се насеље даље развија на ту страну.

За одвођење атмосферских вода планирана је изградња око 2 km кишних колектора.

Регулација водотокова

Планира се и каналисање потока у дужини од око 900 m (тамо где им се трасе поклапају са саобраћајницама), као и њихово уређење и чишћење, како би се задржао њихов природан изглед.

III) ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

Поред говорних сервиса преко аналогних и ISDN прикључака, телекомуникациона мрежа корисницима треба у будуће да омогући и коришћење мултимедијалних сервиса и апликација преласком на мреже наредних генерација. Све би то требало остварити у постојећим зградама. Предјници мобилне телефоније могу се постављати било где где то не омета остале урбане функције.

IV) ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

У оквиру трафостанице 35/10 kV „Рудник“ заменити два постојећа трансформатора снаге од по 4MVA са два нова снаге од по 8MVA.

Потребно је реконструисати део мреже 10kV, заменити дотрајале каблове и обезбедити двострано напајање. Потребно је наставити са реконструкцијом нисконапонске мреже. У случају градње жичара, биће потребно исте повезати 10kV мрежом и направити одговарајуће трафостанице.

За осветљење саобраћајница користити натријумове изворе високог притиска, а за паркове и централне пешачке зоне металхалогене изворе. Јавна расвета у шумама мора бити уског снопа и мора имати сензоре који реагују на људе, како би се што је могуће више смањило светлосно загађење шума.

V) ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Гасне инсталације

Плановима вишег реда није планирана гасификација Рудника. Међутим, уколико се то покаже оправданим, може се из правца Горњег Милановца довести гасовод. Начин грађења сваког од објеката ове инфраструктуре се увек дефинише техничким, енергетским, и другим условима надлежног предузећа за ту комуналну инфраструктуру.

Мрежа гасовода у насељу је мрежа средњег притиска од мах 16 бара. Прави се од челичних бешавних цеви, квалитета Č1212, са строго прописаном технологијом израде и испитивања исправности. Растојање ових цеви од објеката је мин 3 метра, дубина је мин 80 цм, а углавном 1 метар. При пролазу испод улица, дубина укопавања је мин. 1,5 метара, а ако се иста не може остварити, онда цеви постављати у заштиту према правилима.

Дистрибутивна мрежа гасовода се ради од полиетиленских цеви високе густине, и полаже се директно у земљу, на минималној дубини од 80 цм, а испод улица, минимална дубина је 1,5 метара. Удаљење од објеката је 1 метар, а од других инсталација 40 м, изузетно 20 цм. Уколико се ова растојања не могу остварити, онда треба применити додатне мере (заштитне цеви, повећана дебљина цеви, итд.). За разлику од других инсталација, ове се постављају углавном у тротоарима, и то са обе стране улице. Изнад цеви на 25 цм се поставља упозоравајућа трака, а сви положени водови морају бити геодетски снимљени и уцртани у катастар подземних инсталација.

Гасне мерно-регулационе станице градити према потребама, а у циљу мерења и смањења притиска гаса. Треба их градити у ограђеним зонама, зидане или лимене. Димензије станице су дефинисане потребама и капацитетом. Око станице се поставља ограда висине 2,5 метара на 2 метра од зидова станице. Просторије су добро вентилиране, а под им је од материјала који не варничи. Противпожарни шахт се налази на мин. 5 метара од станице. У станицама широке потрошње је обавезно уграђивање одоризатора - средства за убацивање мириса у гас, док то за индустриске потрошаче није потребно. Станица мора имати омогућен прилаз теретног возила мање величине.

За градњу гасоводне мреже и мерно-регулационих станица користити „Услове и техничке нормативе за пројектовање и изградњу градског гасовода” (Сл. лист града Београда број 14 од 15.07.1977), а за дистрибутивну мрежу према „Правилнику о техничким условима и нормативима за пројектовање и изградњу дистрибутивних гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 бара” (Сл. гласник РС број 22 од 18.04.1992).

Ограничење приликом развоја и изградње енергетске инфраструктуре огледа се у конфликту између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (земљишта, становништва, итд.) и предузимању одговарајућих мера за смањење конфликта и санирање негативних последица (програми рекултивације/ ревитализације, отклањање штета итд.).

Капацитети (величине) објеката гасоводне градске мреже ће се одређивати накнадно, према потребама техничким условима дистрибутера природног гаса.

Топловод

Требало би направити студију изводљивости израде система за соларно грејање насеља, који би могао да се направи на простору напуштеног каменолома „Мезулана”.

3.4.2. ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

3.4.2.1. СТАНОВАЊЕ

Основни плански циљеви

На основу анализе постојећег стања, размештаја и изграђености у зонама становања, просторних могућности према валоризацији простора и очекиваног броја становника (3.000), односно домаћинства (просечна величина домаћинства – 2,85 тј. укупно у обухвату плана 1.050 домаћинства) до 2025. године, обезбедити:

- Заокружење постојећих стамбених зона и стварање услова за легализацију и уклапање бесправно подигнутих објеката.
- Формирање нових стамбених зона на погодним локацијама у континуитету са постојећим.
- Квалитетну реконструкцију постојећег стамбеног фонда, са бољим коришћењем простора за виши стандард становања и пратеће пословне активности – подизање квалитета и основно опремање свих зона становања.
- Да свако домаћинство има стан, одговарајући по величини и опремљености. Планирани смештајни капацитети су већи од очекиваног броја домаћинства, што је тренд који је присутан и у постојећем стању (двојно становање, могућност генерацијског раслојавања домаћинства, исељавање из центра, пренамена у пословни простор) и потреба планираног оживљавања привреде, развоја туризма и слично.
- У оквиру зона становања омогућити различите видове пословања (мала привреда-породичне фирме, терцијалне делатности) за погодне намене, према условима зоне-целине, а које не угрожавају претежну намену.
- Становање (али и остале урб. функције) треба да буду прилагођене стандардима коришћења и градње заснованих на начелима екологије и одрживости, како у погледу примењених материјала и технологија, тако и у погледу архитектонског обликовања. **Одрживост и ниска потрошња енергије на освету, грејање и хлађење треба да буду основни критеријуми приликом избора локације, оријентације грађевина, пројектовања, градње и коришћења.**

Просторни размештај зоне становања заснива се на различитим густинама становања што омогућава рационалније коришћење грађевинског земљишта.

Планиране су зоне становања са следећим густинама:

А. Градско становање високих густина

Густина становања 50-150 станова/ха (150-450 становника/ха). спратност до П+4

Биће примењена на постојећим местима са оваквом густином, као и у њиховој непосредној близини. Није планирано да се на Руднику прави више зона са оваквим типом становања, с обзиром на чињеницу да је површина на којој се може градити велика, а да оваква градња неповољно делује на амбијент варошице. Укупна планирана површина за овај тип становања је 4,1 ха, што са макс. нивоом искоришћености простора даје 615 станова.

Б – СРЕДЊА ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА

Гс = 15-50 станова/ха (40-150 становника/ха), спратност до П+2+Пк

Биће примењена на постојећим местима са оваквом густином, као и у њиховој непосредној близини. Може се комбиновати са становањем мањих густина (због спратности) тамо где је то због нагиба земљишта прихватљиво, јер се код овог становања густина углавном постиже грађном у низу. Зона заузима 7,2 ха, што са макс. нивоом искоришћености простора даје 360 станова.

Ц – НИСКА ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА

Гс = до 15 станова/ха (до 40 становника/ха) – резиденцијално/викенд становање, спратност до П+Пк.

Обухвата већину грађевинског земљишта намењеног становању, јер се оваквом густином задржава садашњи амбијентални карактер насеља (доста зеленила у оквиру парцела). Ова зона заузима 99,12 ха, што са макс. нивоом искоришћености простора даје 1.486 станова.

Д – ВИКЕНД НАСЕЉА

Гс = до 4 стана/ха (до 20 становника/ха) – викенд становање, спратност до П+Пк. Предвиђено у зонама викенд насеља, где су куће углавном уклопљене у шумски амбијент. Већи део парцеле треба да остане под шумом. Планирана површина за викенд насеља је 18,7 ха (2,13 у оквиру варошице, остало изван ње).

У планираној намени површина у границама варошице, становање има највеће учешће и заузима око 112,72 ха.

Капацитети становања (2.461 стан, применом највиших параметара густине), већи су од потреба за око 2,4 пута, омогућавају двојно становање, генерацијско одвајање (присутно и у постојећем стању), развој пословних делатности, а првенствено у циљу запошљавања локалног становништва (комерцијално становање, мањи производни погони – мала привреда, услуге – које подразумевају и комерцијални спорт, образовање, здравство). Развој ових функција одвијаће се према правилима уређења и грађења дефинисаним даљом разрадом кроз План.

3.4.2.2. ПРИВРЕЂИВАЊЕ

Радне зоне и мешовито пословање

Циљеви: обезбедити понуду локација различитих величина, структуре и услова ради рационалнијег коришћења земљишта и прилагођавања потребама тржишта, различитих инвеститора, и утицају међународног капитала тј. пружити плански подстицај за развој привреде кроз:

Коришћење постојећих индустријских и привредних капацитета уз ревитализацију, модернизацију и увођење нових производних програма, прилагођавање величине и структуре привређивања потребама тржишта.

Планирање простора за развој мањих производних и радних комплекса – пре свега занатства и других услуга које би својом разноликошћу и обогатиле туристичку понуду Рудника. Развој мале привреде и породичних фирми комбиновати са наменом становања као пословним становањем и неким сродним функцијама. У оквиру претежне намене становања, тамо где услови зоне, тј. претежне намене дозвољавају (услови заштите животне средине, саобраћајне и комуналне инфраструктуре и обликовања – тј. највиши степен заштите, контролисани капацитет и начин изградње) омогућити неке облике привређивања (тачкасто привређивање у дисперзији).

Површина намењена искључиво индустрији остаје иста као и до сада, а обухвата 1,95 ха.

3.4.2.3. УСЛУГЕ И СИСТЕМ ЦЕНТАРА

Услуге

Комерцијални садржаји из области туристичких услуга се планирају на укупном простору насеља, с тим да је нагласак на развој хотелског туризма дат у јужном делу варошице, у центру (где већ постоји тренутно највећи хотел), као и уз почетну станицу планирене жичаре.

Остали комерцијални садржаји се планирају као пратећа делатност у оквиру свих намена (пословање, становање, јавне намене – посебно спорт и рекреација). Овом наменом обухваћене су и приватне школе, дечје установе и одмаралишта, амбуланте, делатности спорта, рекреације, културе и сл. као вид комерцијалног пословања. Тачкасто распоређени комерцијално-услужни садржаји не улазе у обрачун површина.

Избор делатности вршиће се према карактеру локације (услови обликовања и створених амбијената, услови саобраћајне, комуналне инфраструктуре и заштите животне средине) и потребама, а из свих зона се искључују делатности које загађују животну средину.

Наменом услуге обухваћено је 24,23 ха земљишта у оквиру варошице и 0,6 ха изван ње (комплекс Шумске куће).

Систем центара

Преко обезбеђених објеката из области терцијарних, а посебно из кварталних делатности у систему центара и насељском ткиву, Рудник треба да оствари функцију локалног центра.

Систем центара планиран је у неколико нивоа:

1. Примарни центри
2. Секундарни центри
3. Линијски центри

Појединачни садржаји у складу са концептом планирани су на укупном простору, у оквиру других намена и усаглашен са потребама околног становништва.

1. Примарни центар (центар варошице) обухвата језгро просторног развоја насеља на површини од око 4,0 ха. Центар садржи терцијалне делатности – објекте јавног интереса, централни трг, просторе окупљања, трговања, културе, зоне становања високих и средњих густина.

Овај простор је носилац функција и садржаја центра локалног значаја. Планира се непрекидна ревитализација постојећих грађевина, њихова делимична реконструкција, изградња нових зграда у оквиру постојећих урбаних склопова уз очување формиране матрице – регулације блокова, афирмација и презентација културноисторијских вредности.

2. Секундарни центри – планирано је да подручје плана има један секундарни центар, који се налази поред садашњег фудбалског игралишта. Обухвата садржаје који омогућавају локално снабдевање и услуге, али и садржаје који задовољавају јавне потребе, просторе окупљања и пословне објекте.

3. Линијски центри - Плански су подржане евидентираније тенденције формирања линијских центара. Главни линијски центар наставља се на центар варошице, а простирао би се даље улицом ка скверу код амбуланте. Други линијски центар би се формирао око улице која ће спајати локални центар са полазиштем жичаре.

3.4.2.4. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ

Није планирана градња нових богомоља, већ само уређење простора око постојеће цркве.

3.5. ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ

Остало земљиште заузима површину од 2.492 ха или 93% подручја плана и користи се као :

- земљиште под шумама, које заузима приближно 1.415 ха (део од тога у обухвату скијалишта);
- пољопривредно земљиште, које заузима око 1.045 ха (ван варошице) и око 10 ха у варошици;
- рудник, што заузима око 32 ха у обухвату плана, ван варошице.

Основни концепт за даљу разраду у зони продуктивног земљишта заснива се на прописивању и примени мера заштите и уређењу истог. Није планирано да се намена постојећег осталог земљишта мења, како у погледу структуре, тако и у погледу намене, ван онога што је предвиђено овим планом. Строго се забрањује градња на пољопривредном земљишту и у шумама, осим у оквиру већ постојећих пољопривредних домаћинстава, а у њима само за потребе реконструкције постојећих објеката, или проширења капацитета за пољопривреду. У случају градње за потребе сеоског туризма, дозвољено је градити нове грађевине само у оквиру постојећих домаћинстава, али искључиво уз примену савремених начина градње који обезбеђују очување природе (нарочито у погледу збрињавања отпадних вода, енергетских својстава кућа и сл.).

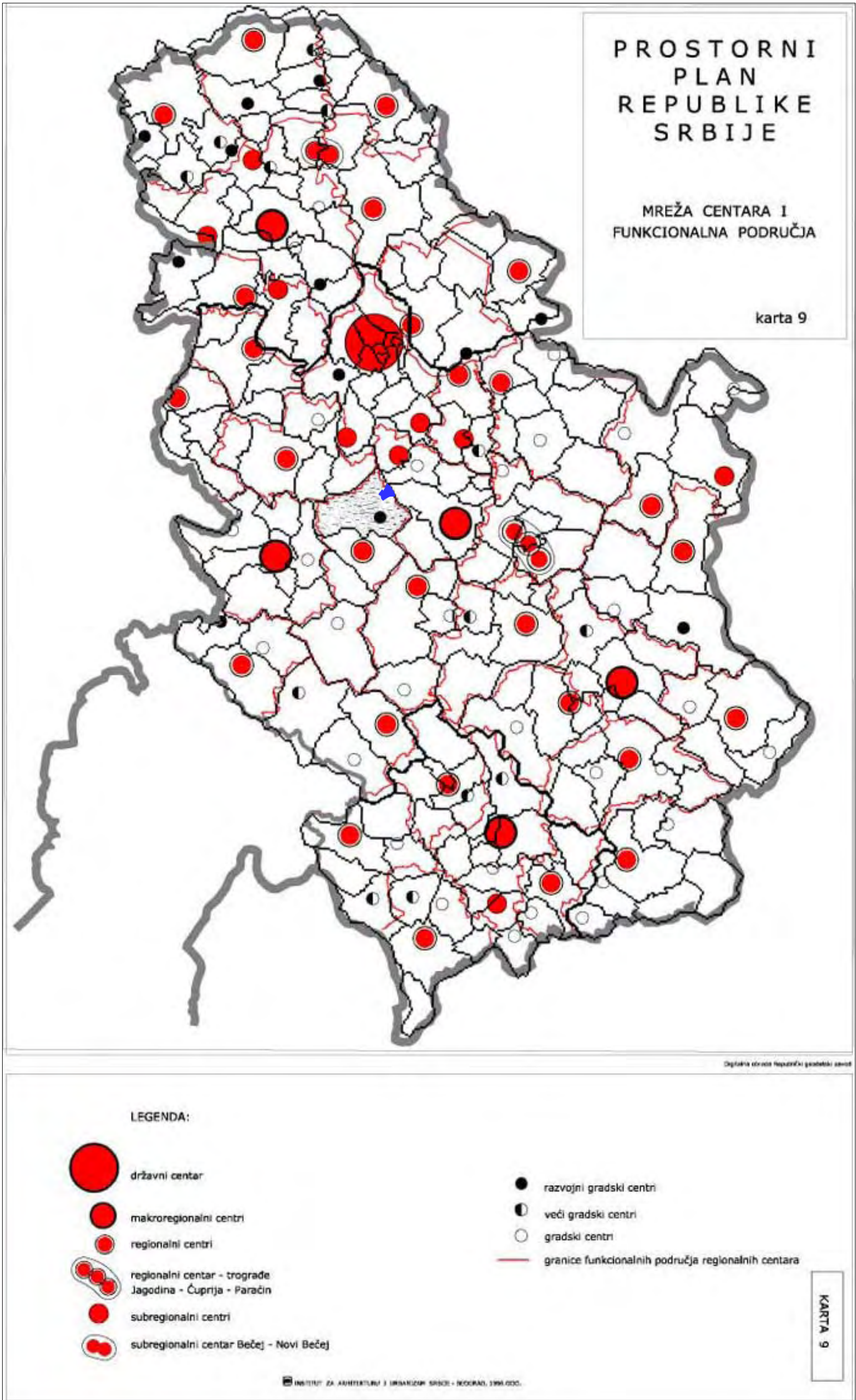
3.6. ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ БИЛАНСА ПОВРШИНА:

намена	површина (ха)	% у оквиру плана
Јавно земљиште		
образовање	1,20	0,04%
здравство	0,45	0,02%
култура	0,40	0,01%
управа и администрација	0,10	0,00%
комунални објекти	1,80	0,07%
спорт и рекреација	149,00	5,57%
зеленило у варошици	70,00	2,62%
Грађевинско земљиште		
становање високе густине	4,10	0,15%
становање средње густине	7,20	0,27%
становање ниске густине	99,12	3,70%
викенд-насеља	112,72	4,21%
привреда	1,95	0,07%
услуге (угл. туризам)	24,23	0,91%
верски садржаји	0,52	0,02%
Остало земљиште		
рударство	32,00	1,20%
пољопривреда	1055,00	39,42%
шуме	1186,21	44,33%
УКУПНО:	2676,00	100,00%

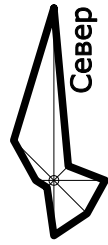
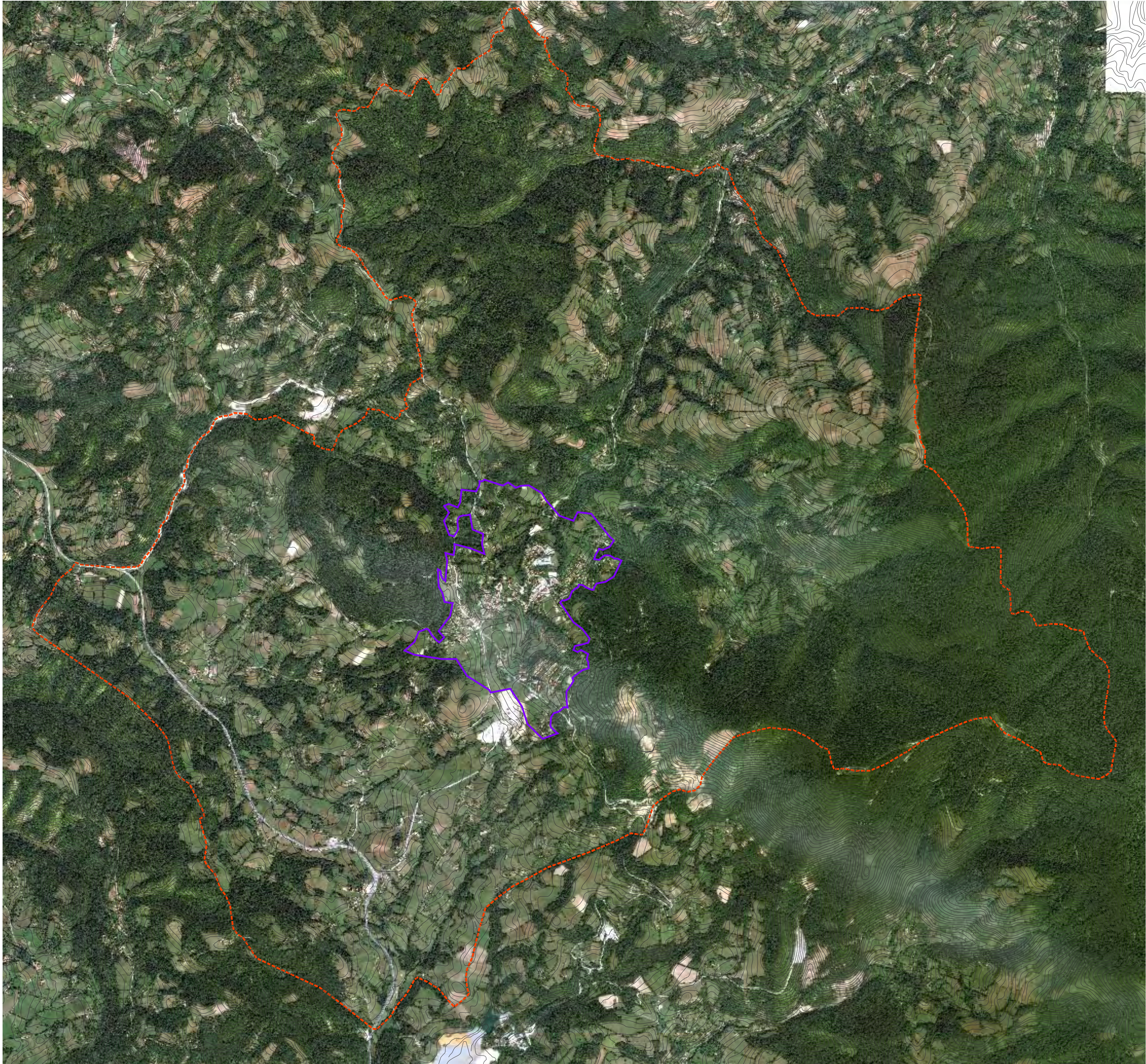
Програм за израду
плана општег
уређења МЗ Рудник

лист:
Извод из просторног
плана реп. Србије

Легенда:
▲ Граница обухвата плана (МЗ Рудник)

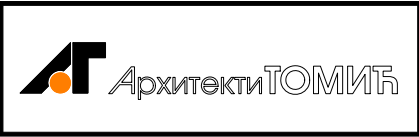
 АрхитектиТОМИЋ		Печат и потпис одг. урбанисте			
Врста плана Програм за израду плана општег уређења					
Место Рудник				Одговорни урбаниста Ранко Томић	
Наручилац ЈП за изг. општ. Г. Милановац				Директор Ранко Томић	
Лист Извод из Прост. плана реп. Србије				Број 1	

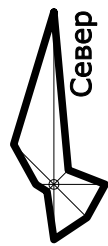
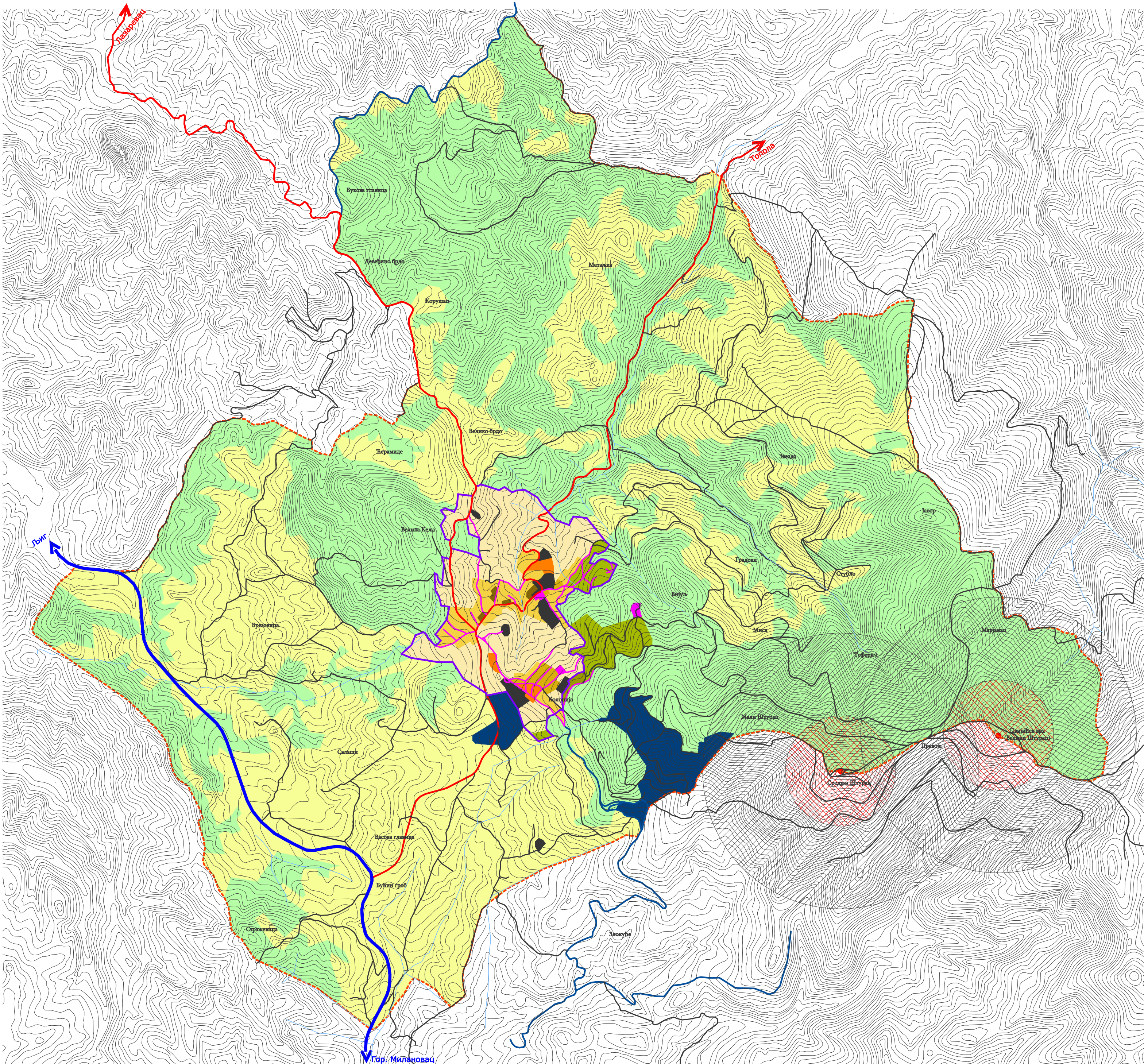

Програм за израду
плана општег
уређења МЗ Рудник

лист:
Сателитски снимак
и топографија

- Легенда:
- Граница обухвата плана (МЗ Рудник)
 - Граница варошице Рудник

		Печат и потпис одг. урбанисте	
Врста плана Програм за израду плана општег уређења		Одговорни урбанисте Ранко Томић	
Место Рудник		Директор Ранко Томић	
Наручилац ЈП за изг. општ. Г. Милановац		Лист	
Сателитски снимак и топографија		Размера 1:20000	Број 2

Програм за израду плана општег уређења МЗ Рудник

ЛИСТ: Намена површина – постојеће стање

Легенда:

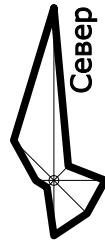
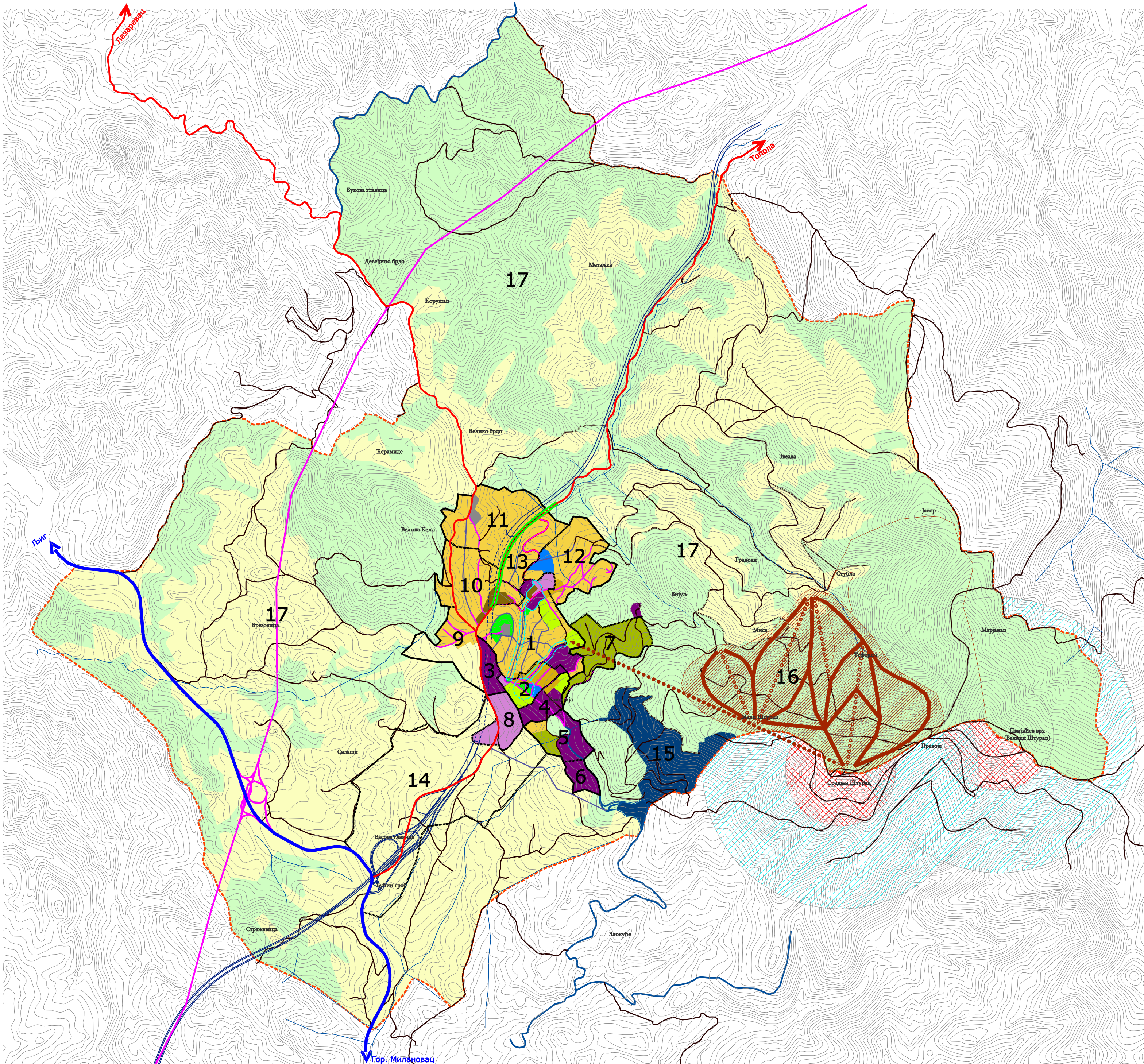
- Граница обухвата плана (МЗ Рудник)
- Граница варошице Рудник

Намена површина:

- Пољопривредна домаћинства
 - Шумарство
 - Рударство и каменоломи
 - Сеоско становање – Г*
 - Градско становање (једнопородично) – В*
 - Градско становање (вишепородично) – Б*
 - Градско становање (вишепородично) – А*
 - Викенд-насеље – Д*
 - Друштвени стандард
 - Индустрија и пословање
 - Туризам и угоститељство
 - Спорт и рекреација
 - Верски садржаји
 - Реке и потоци
- #### Саобраћај:
- Магистрални пут
 - Регионални пут
 - Локални пут
 - Сеоски / шумски пут
 - Улица
 - Телекомуникациони предајници
 - Примарна зона предајника
 - Секундарна зона предајника

*Шифрирање стамбених зона објашњено је у тексту.

 АрхитектиТОМИЋ		Печат и потпис одг. урбанисте		
Врста плана Програм за израду плана општег уређења		Одговорни урбаниста Ранко Томић		
Место Рудник				Директор Ранко Томић
Научницац ЈП за изг. општ. Г. Милановац				
Лист Намена површина - постојеће	Размера 1:20000	Број 3		

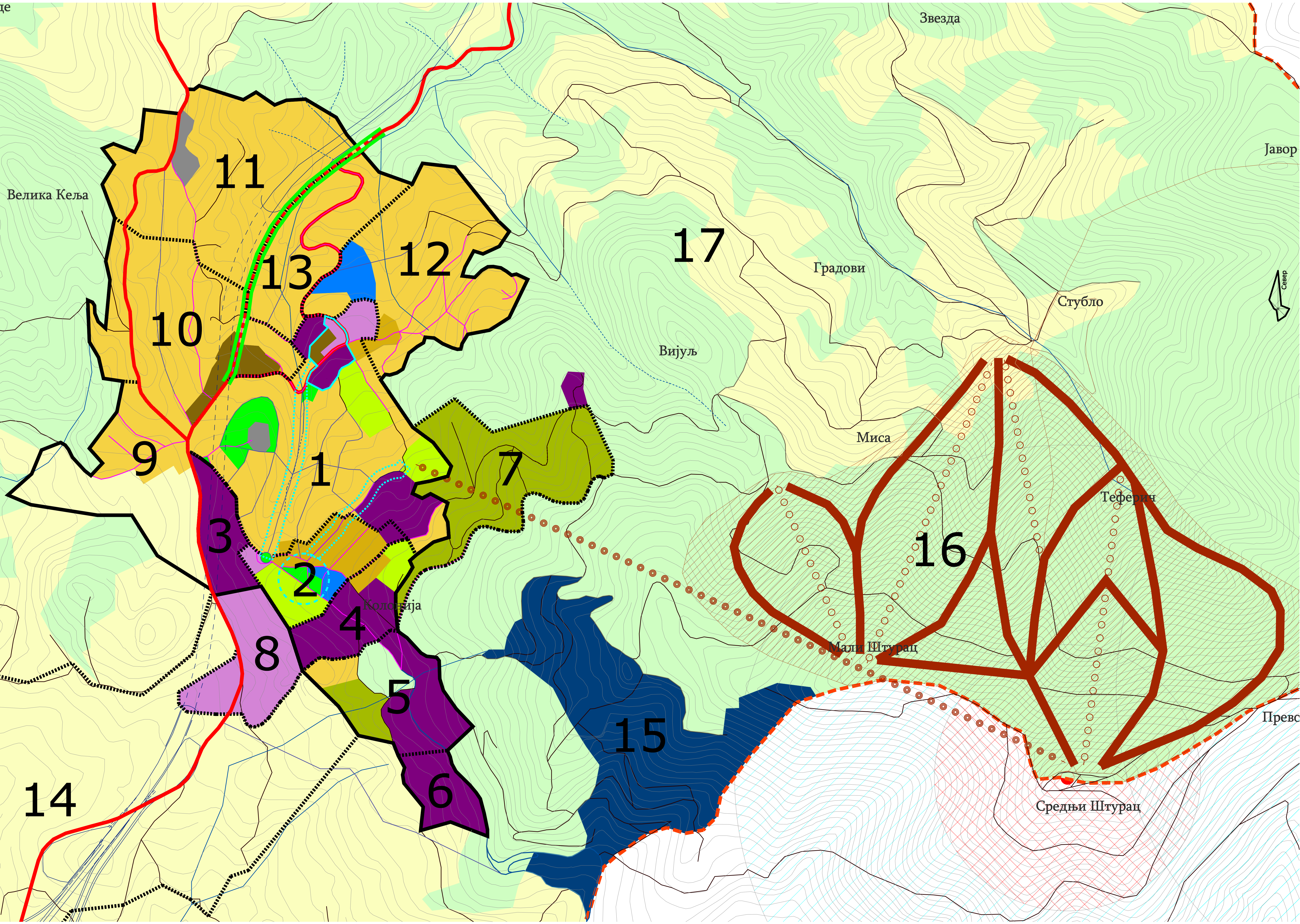
Програм за израду плана општег уређења МЗ Рудник

ЛИСТ: Планирана намена површина и подела на целине

Легенда:

- Граница обухвата плана (МЗ Рудник)
- Граница варошице Рудник
- Границе урбаних целина
- Намена површина:
 - Пољопривредна домаћинства
 - Шумарство
 - Рударство и каменоломи
 - Сеоско становање
 - Градско становање ниске густине
 - Градско становање средње густине
 - Градско становање високе густине
 - Викенд-насеље
 - Друштвени стандард
 - Индустрија и пословање
 - Туризам и угоститељство
 - Спорт и рекреација
 - Верски садржаји
 - Паркови
 - Зона скијалишта
 - Ски стаза
 - Жичара
 - Ски лифт
 - Реке и потоци
- Саобраћај:
 - Шумадијска магистрала (пројектована тр.)
 - Шумадијска магистрала (новопланирана)
 - Магистрални пут М22
 - Регионални пут
 - Локални пут
 - Сеоски / шумски пут
 - Улица
 - Телекомуникациони предајници
 - Примарна зона предајника
 - Секундарна зона предајника
- Центри:
 - Примарни центар
 - Секундарни центар
 - Линијски центри

 АрхитектиТОМИЋ		Печат и потпис одг. урбанисте			
Врста плана Програм за израду плана општег уређења		Одговорни урбанисте Ранко Томић			
Место Рудник				Директор Ранко Томић	
Наручиоца ЈП за изг. општ. Г. Милановац					
Лист Намена површина - планирано		Размера 1:20000	Број 4		

Програм за израду
плана општег
уређења МЗ Рудник

лист:
План намене
површина и подела
на целине –
ужи приказ

Легенда:

- Граница обухвата плана (МЗ Рудник)
- Граница варошице Рудник
- Границе урбаних целина
- Намена површина:
- Пољопривредна домаћинства
- Шумарство
- Рударство и каменоломи
- Сеоско становање
- Градско становање ниске густине
- Градско становање средње густине
- Градско становање високе густине
- Викенд-насеље
- Друштвени стандард
- Индустрија и пословање
- Туризам и угоститељство
- Спорт и рекреација
- Верски садржаји
- Паркови
- Зона скијалишта
- Ски стаза
- Жичара
- Ски лифт
- Реке и потоци
- Саобраћај:
- Шумадијска магистрала (пројектована тр.)
- Шумадијска магистрала (новопланирана)
- Магистрални пут М22
- Регионални пут
- Локални пут
- Сеоски / шумски пут
- Улица
- Телекомуникациони предајници
- Примарна зона предајника
- Секундарна зона предајника
- Центри:
- Примарни центар
- Секундарни центар
- Линијски центри